

Zasavski

Izdaja okrajni odbor Socialistične zveze delovnih ljudi v Trbovljah. Uredništvo in odgovarjajoči urednik: Stane Šuštar. Tisk: Mariborska tiskarna v Mariboru. Naslov uredništva in uprave: „Zasavski tednik“ Trbovlje, Trg revolucije št. 28 (telefon 91) — Račun pri podružnici Narodne banke v Trbovljah 614-1140 — List izhaja vsako sredo — Letna naročnina 400 din, polletna 200 din, četrtletna 100 din, semestrna 40 din — Posamezne številke 10 din — Rokopisi morajo biti v uredništvo sarkasneje vsak torek dopoldne in jih ne vračamo.

TEDNIK

Štev. 20

Trbovlje, dne 12. maja 1956

Leto IX.

GOSPODARSKI RAZVOJ OKRAJA TRBOVLJE V LETU 1956

Nekatere značilnosti letošnjega okrajnega družbenega plana

Osnutek okrajnega družbenega plana se še pripravlja, vendar so že znane nekatere njegove značilnosti.

Osnovna značilnost je, da se bo družbeni plan prilagodil zveznim in republiškim proporcijam, ki so višji, kot so bili prvotno predvideni okrajni proporciji. To pomeni, da plan za letošnje leto izključuje vse rezerve v proizvodnih in finančnih planih podjetij, ki so jih dosedanja načrta še vedno dopuščali in da zahteva polno izkoriščanje proizvodnih zmogljivosti. Na drugi strani pa bo okrajni družbeni plan vseboval vse ukrepe, ki bodo zagotovili, da bo tudi gospodarstvo našega okraja prispevalo k uresničitvi nalog nove gospodarske politike, predvsem k stabilizaciji trga. Praktično se to uveljavlja na ta način, da osnutek predvideva povečanje proizvodnje in prometa v skoro vseh gospodarskih področjih, torej povečanje količin blaga za trg, na drugi strani pa omejitve vseh tistih investicij, ki niso nujne za povečanje proizvodnje oziroma usmeritve investicijskih sredstev za take namene, da bo povečanje proizvodnje najhitreje doseženo in da bodo najbolj prispevale k dvigu živ-

ljenjskega standarda v skladu s splošno gospodarsko politiko. Istočasno določa osnutek plana zmanjšanje proračunskih izdatkov, predvsem izdatkov za negospodarske investicije.

Tem nalogam se bodo morali prilagoditi tudi občinski družbeni plani, ki jih bodo občine letos prvič sprejele.

Industrija prednjači v povečanju proizvodnje

Industrija sestavlja hrbenico vsega gospodarstva v okraju. Ze do sedaj je znašal njen delež v družbenem proizvodu okraja preko 70%, letos pa se bo s povečanjem proizvodnje njen delež povečal na račun novozgrajenih kapacitet na približno tri četrtine vsega družbenega proizvoda. Vrednost celotne industrijske proizvodnje z rudniki vred se bo letos povečala od 20 milijard 300 milijonov v letu 1955 na približno 22 milijard 800 milijonov dinarjev, to je za 2 in pol milijarde ali za 12%. Pri tem se ne predvideva povišanje cen — nasprotno, pričakuje se celo delno znižanje cen. Steklarna v Hrastniku na primer že proučuje možnost znižanja cen svojim steklarskim izdelkom. Nerešeno

pa je še vprašanje cene premogovega prahu, ki ga naši rudniki zaradi maksimirane cene prodajajo pod lastno ceno. Kolikor bo zvezni Urad za cene dovolil zvišanje te cene, bo to rudnikom omogočilo izplačilo primernih plač iz dobička tudi v letu 1956, ne bo pa vplivalo na dvig cen v industriji, ki uporablja premogov prah.

Največji delež pri povečanju proizvodnje odpade na Tovarno celuloze in roto papirja v Vidmu-Krškem, kjer so letos pričeli z redno proizvodnjo črniškega papirja. Po planu bo tovarna že letos izdelala 23.000 ton roto papirja, kar bo zadostovalo za vse jugoslovanske potrebe, poleg tega pa bo šlo še nekaj tisoč ton za izvoz. Ta plan pa je spričo začetnih težav pri novi proizvodnji postavljen precej visoko in bo terjal od kolektiva precej naporov.

Okrajni ljudski odbor računa, da bo proizvodnja premoga v celoti ostala v glavnem na ravni lanskega leta z malenkostnim povečanjem, čeprav sama podjetja računajo z nekaj manjšo proizvodnjo. Podatki pa kažejo, da se je proizvodnja premoga v prvih treh mesecih letošnjega leta v primeri s pro-

izvodnjo v prvih treh mesecih lanskega leta povečala za 4%.

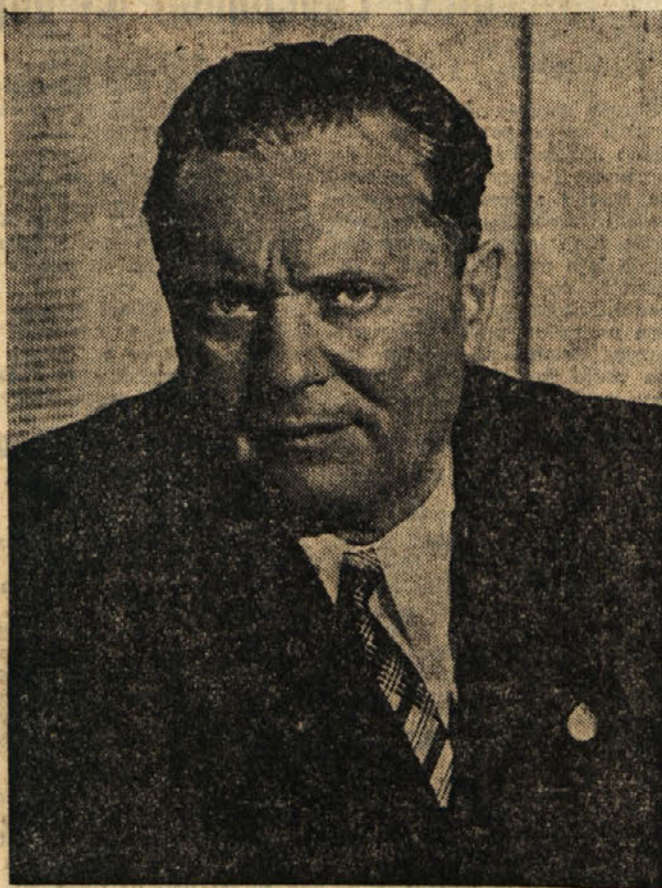
Ostala industrijska podjetja pričakuje na splošno normalno povečanje proizvodnje, deloma tudi na račun večje produktivnosti.

Nekaj podjetij pa je, kjer se bo proizvodnja nekoliko zmanjšala, Gre tu predvsem za tovarne z zastarelimi napravami, kjer so bile po zaslugi kolektiva in vodstva podjetij njihove zmogljivosti že lani do kraja izkoriščene in kjer bi vsako prenapenjanje plana lahko povzročilo zastoj. To velja predvsem za cementarno v Trbovljah in steklarno v Hrastniku.

V letu 1956 bo industrija izboljšala kakovost svojih izdelkov. Začela bo tudi izdelovati nekatere nove izdelke, ki jih do sedaj pri nas še nismo izdelovali.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Prijateljski obisk v Franciji

Minulo nedeljo je odpotoval predsednik republike, tovariš Tito na prijateljski obisk v Francijo. Francija in Pariz sta našemu ljubljenu maršalu pripravila veličasten sprejem. Posamezne pariške okraje so slavnostno okrasili s francoskimi in jugoslovanskimi zastavami, in koder koli je hodil naš tovariš Tito, so Francozi navdušeno vzklikali prijateljstvu med našimi narodi.

Tovariš Tito je imel za časa obiska v prijateljski Franciji vrsto političnih in drugih razgovorov z najvišjimi predstavniki Francije. Razgovori so se v glavnem nanašali na mednarodna vprašanja ter na nadaljnjo razširitev političnega, gospodarskega in kulturnega sodelovanja med obema državama. Svetovni tisk je bil enoten v mnenju, da je obisk tovariša Tita izredno važen v sedanjih naporih za zблиžanje med Vzhodom in Zahodom.

Obenem pa je svetovni tisk, zlasti pa francoski ves teden obširno pisal o Jugoslaviji in njenih naporih za trajen mir v svetu. Zatorej je bila pot tovariša Tita nov prispevek v splošnih naporih za trajen mir v svetu.

OB OBLETNICI FAŠISTIČNEGA HUODELSTVA V ZAGORJU

Lep spomenik so postavili

Ob cesti, ki drži od železniške postaje v Zagorje proti mestu, stoji kakšnih sto metrov za poslopjem Kina „Triglav“ ob majhni hišici visoka vrba. Če te pot nanes tam mimo, ne pozabi s pogledom poiskati to vrbo, ker so pod njo okupatorske horde dne 7. maja 1944. leta napravile strašno hudodelstvo.

Ze v zgodnjih jutranjih urah tega majskega dne so fašisti pripeljali na ta kraj 19 zavednih Slovencev, borcev za obstoj in svobodo svojega naroda in jih izmučene zverinsko ustrelili. Cel dan so ustreljeni ležali na mestu ustrelitve, šele pozno popoldne so jih odpeljali na pokopališče v Zagorju, kjer so sedaj pokopani.

Žrtve tega hudodelstva so bili delavci, kmetje in uslužbenci iz raznih krajev naše domovine, iz Zagorja, Ljubljane, Celja, Maribora in še od drugod, pa tudi tovariši iz sosedne hrvatske republike. Med ustreljenimi je bil tudi tov. Svetozar MAROLT iz Ljubljane, borec NOV in tvorec lepih partizanskih pesmi. Tudi dobro poznana in priljubljena himna XIV. divizije »Na juriš, štirinajsta« je njegovo delo.

Za dvanajsto obletnico ustrelitve teh talcev jim je ZB NOV odkrila na grobu spomenik. Ta spomenik je zelo lep. Ves je iz marmorja in visok okrog tri metre ter predstavlja po plastičnih ornamentih in dekorativnih delih pravo kiparsko umetnino.

V nedeljo dopoldne se je zbralo pred Grčarjem nad 1500 ljudi, ki so nato krenili na domače pokopališče. V sprevodu so bili predstavniki oblasti in množičnih organizacij, društva in ostali.

Na pokopališču je spregovoril vsem zbranim predstavnik Zveze borcev in odkril spomenik padlim talcem, nato pa je mešani pevski zbor topliške »Svobode« zapel žalostinko. Pri komemoraciji je sodelovala tudi zagorska godba na pihala.

Spomenik v Zagorju bo trajen simbol ljubezni in spoštovanja domačinov do padlih žrtev, ki so darovale svoje življenje za svobodo.

SKUPŠČINA OKRAJNE TRGOVINSKE ZBORNICE V CATEŠKIH TOPLICAH

Združitev trgovinskih zbornic Trbovlje in Krško

V soboto, 5. maja, je bila v Cateških Toplicah skupščina okrajne trgovinske zbornice Trbovlje. Ob tej priložnosti sta se združili trgovinski zbornici Trbovlje in Krško. Sicer sta imeli obe zbornici medtem že skupno poslovanje, saj sta obe odbora Trbovlje in Krško že sestavljala skupni plenum, vendar je do pravno veljavne združitve obeh zbornic prišlo šele v soboto.

Poleg delegatov sta skupščini prisostvovala tudi glavni tajnik republiške trgovinske zbornice ing. Vehovar in tajnik gospodarskega sveta OLO Trbovlje, tov. Maks Černe in drugi.

Pod vodstvom delovnega predsednika Jožeta Kozmosa iz Hrastnika in Rudija Čimperška iz Sevnice, ki sta vodila skupščino, sta o delu obeh dosedanjih zbornic poročala predsednika Tone Ule in France Novak. Problematika in sama dejavnost na področju trgovine sta seveda obsežni in sta dali povod za pisano in plodno razpravo, v katero so delegati pogosto posegali. V živahno obravnavo številnih vprašanj je posegel tudi glavni tajnik republiške zbornice ing. Vehovar, ki je med drugim govoril o svaobodnejšem kreditiranju v trgovini. Kreditna decentralizacija bo po njegovem mnenju olajšala poslovanje trgovskih podjetij, zlasti še kmetijskih, zaradi česar se doslej zaradi težav v kreditiranju igrane precej podrejeno vlogo.

Ko so delegati ob zaključku skupščine potrdili statut nove trgovinske zbornice, so sprejeli vrsto sklepov za nadaljnje delo in izvolili nov upravni odbor s predsednikom Tonetom Uletom iz Zagorja na čelu. Prav tako je skupščina imenovala za tajnika trgovinske zbornice tov. Rada Kovačiča.

Na delo in problematiko trgovinske zbornice v okraju se bomo še povrnili.

Neurja in poplave v Hrastniku, Trbovljah in Zagorju

Najhujše je bilo v Hrastniku in Zagorju — Precejšnja materialna škoda v Steklarni Hrastnik — Medija bi kmalu vdrla v rudniški jašek

Zadnje dni meseca aprila je kot drugod tudi v Zasavju neprestano deževalo. Se posebno hudo pa je bilo v noči od nedelje na ponedeljek. Iz težkih oblakov je lilo kakor iz škafa, potoki in hudourniki pa so začeli hitro naraščati. Ponekod je voda prestopila bregove in se razlila po cestah in bližnjih poslopih, kjer je napravila večjo ali manjšo škodo.

Ko so prebivalci Trbovelj, Hrastnika in Zagorja naslednje ga dne prišli na ceste in ulice, so lahko videli, kaj vse je napravila podivjana vodna sila. Trboveljska glavna cesta je bila na nekaterih mestih povsem zatrpna s peskom, ki ga je nanosila voda, ponekod pa so potegnili tudi plazovi. Nič boljše ni bilo tudi v Zagorju in Hrastniku, nasprotno, tamkaj je bilo še slabše.

V omenjeni noči Hrastničani niso spali v miru. Bobenščica je zelo narasla in na več mestih prestopila bregove. Pobesnela voda je ponekod v Zgor. Hrastniku zalila kleti in ostale prostore pri tleh, na nekaterih mestih pa je razrušila tudi ceste. Precejšnja škoda je naredila tudi gostilni »Jelka«, kjer je vdrla v kleti. Vse to pa zasenčuje razdejanje, ki ga je voda napravila v hrastniški steklarni. Ponoči se je drevje in grmičevje, ki ga je nosil s seboj potok, zagostilo ob jezu nad steklarno in tako onemogočilo normalno izlivanje vode v bližnjo Savo. Čez čas se je narasla voda razlila v steklarno, kjer je poplavlila glavno skladišče in spodnje prostore strojnice. Ze tako resen položaj se je še poslabšal, ko je voda zalila omejenne prostore še z debelo plastjo peska in gramoza. Steklarni je bila s tem storjena precej občutna škoda. V podjetju so gasilci vso noč in ves dan vztrajno reševali, kar se je pač še rešiti dalo in odstranjevali posledice pobesnele vode.

Nalivi in poplave tudi Zagorju niso prizanesli. Večjo poplavo so doživeli v Kisovcu, kjer je voda poplavlila kleti in nekatere hiše. Precej je bila prizadeta tudi poslovalnica »Preskr-

bes. Zelo težko je bilo v tem divjem nallivu v Toplicah, kjer je močno narasla Medija raztrgala zapiralnico ob separaciji in je grozila nevarnost, da bo voda vdrla v rudniški jašek. To so preprečili gasilci in rudarji.

Zasavje v pripravi za Titovo štafeto

Ze v zadnji številki smo napisali, da je bil v Trbovljah formiran okrajni štab za izvedbo letošnje Titove štafete. Pokroviteljstvo je prevzel naš okrajni predsednik, tov. Martin Gosak.

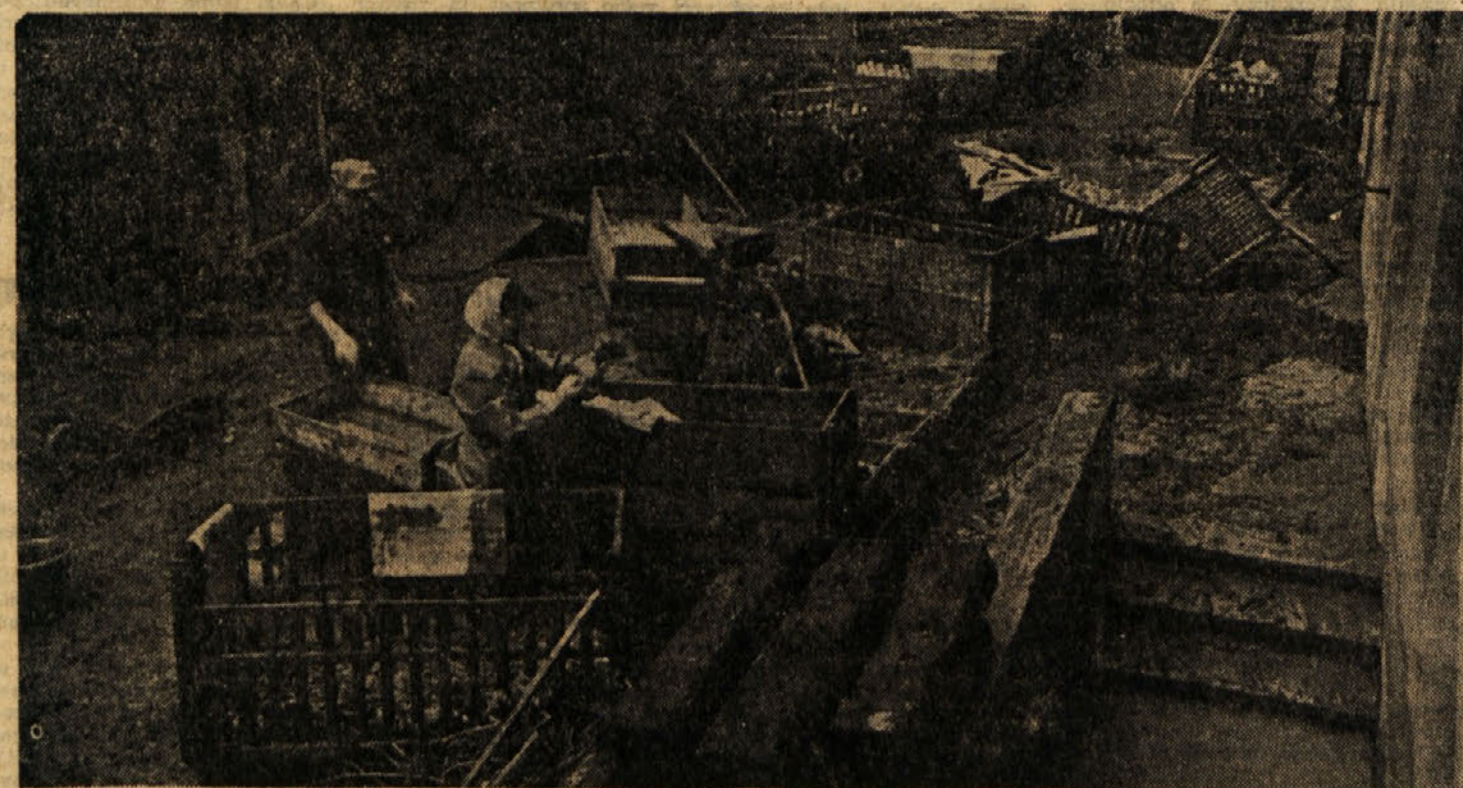
Te dni pa prihajajo iz naših občin vesti, da so tamkajšnji občinski odbori SZDL že tudi imenovali posebne odbore, ki pripravljajo vse potrebno za to

slovesnost. V odbore so izbrali najboljše politične aktiviste, znane društvene delavce in druge.

V Zagorju so imeli v ponedeljek prvi sestanek, na katerem so določili potek štafete. Prireditelji menijo, da mora tudi letos sodelovati v štafeti kar največ ljudi, zlasti pa mladinec-pripadnikov športnih in telesnogojnih društev.

Pa tudi v ostalih krajih so občinski odbori SZDL sredi priprav za počastitev rojstnega dne našega tovariša Tita.

Spet bodo hitela mlada srca s plamtečimi pozdravi in toplimi čestitkami in željami po naših lepih krajih tja do bele prestolnice in izročila našemu dragemu Maršalu tisočero obljub in obvez vseh naših delovnih ljudi.

Ob koncu meseca je več krajev v Zasavju zajelo precejšnje neurje, ki je terjalo precej gmočne škode. Najbolj prizadeta je bila hrastniška Steklarna, saj cenijo nastalo škodo na približno 20 milijonov dinarjev. Precejšnja škoda pa je nastala tudi v Trbovljah in Zagorju

Nekatere značilnosti letošnjega okrajnega družbenega plana

(Nadaljevanje s 1. strani)

Število zaposlenih ljudi v industriji se bo povečalo za približno 200 oseb ali pa 1,5%. Z enostavno primerjavo povečanja števila zaposlenih s povečanjem vrednosti proizvodnje (12%) nam kaže, da se bo letošnje leto produktivnost v industriji povečala. Povečanje produktivnosti gre v precejšnji meri na račun novih modernih naprav, deloma pa tudi na račun večje storilnosti in boljše organizacije dela.

Podrobne smernice za ra zvoji trgovine, obrti, gostinstva in kmetijstva bodo določili občinski družbeni plani

V trgovini in gostinstvu se pričakuje povečanje prometa za nekaj odstotkov. Naša trgovska podjetja so v tem pogledu sicer bolj skeptična, vendar ni razlogov, da bi se promet znižal ali stagniral. Pričakovanje večjega prometa je utemeljeno v tem, da bodo plačni skladi ostali povprečno na isti ravni kot lansko leto, oziroma da se bodo v celoti povečali zaradi večjega števila zaposlenih, na drugi strani pa se računa, da bodo blagovni skladi večji, cene pa ne bodo narastle. Pogoj je seveda tudi, da trgovina in gostinstvo izboljšata organizacijo svojega poslovanja, da povečata izbiro blaga in da se se bolj potrudita ustreči željam potrošnikov.

Občinski ljudski odbori imajo letos možnost določiti plače v trgovini na bolj elastičen način, tako da bodo plače pome-nile večjo vzpodbudo za dobro poslovanje. V trgovini se uvaja novost, da bodo potrošniki deležni dobička trgovine, kjer kupujejo. Računa se, da bodo trgovine na ta način razdelile med potrošnike 1 milijon dinarjev svojega dobička. O tem odločata občinski ljudski odbor in delavski svet trgovine.

Občinski ljudski odbori bodo letos predpisali poseben prometni davek na maloprodajni promet od neprehrambenih predmetov v trgovini na drobno. Najvišja dovoljena stopnja

Instrumenti za delitev dohodka, ki jih predpisuje zvezni družbeni plan, našim podjetjem v glavnem ustrezajo in se pričakuje, da bodo delovali stimulatивно; predvideva se, da bodo skladi za samostojno razpolaganje podjetij v industriji znašali skupno 140 milijonov, plače iz dobička pa okrog 170 milijonov.

Okrajni družbeni plan bo določil konkretne smernice za razvoj industrije v okraju in splošnejše smernice za razvoj ostalih področij gospodarstva.

za ta davek je 2%. Občinski ljudski odbori bodo morali paziti, da uvedejo ta davek na tiste artikole, ki to prenesejo, tako da ne bi prišlo do pomembnejšega dviga cen v trgovini na drobno. Istočasno pa imajo s tem instrumentom možnost vplivati na strukturo potrošnje. Ta davek je dohodek občinskega proračuna.

Glede na slabo opremljenost v trgovini in gostinstvu bo pa nujno treba povečati investicije v ta namen. Predvideva se, da se bo tisti del dobička, ki gre iz te postavke v družbeni investicijski sklad, vrnil v ta namen v obliki investicijskih kreditov. Ker bodo podjetja imela tudi svoje lastne investicijske sklade, se računa, da bo v letu 1956 na razpolago za investicije v trgovini in gostinstvu skupno preko 30 milijonov dinarjev.

Zelo važno je vprašanje razvoja obrti, predvsem tiste obrti, ki neposredno služi potrošnikom s svojimi izdelki po narodu ali z uslugami. Osnovna naloga občinskih ljudskih odborov bo, da poskrbe za izboljšanje poslovanja. Poleg tega pa bodo družbeni plani občin in okraja zagotovili, da se del sredstev, ki jih prispeva obrt družbi, uporabi za razvoj obstoječih socialističnih obrtnih obratov in za ustanovitev novih.

V razvoju kmetijstva bo imelo najvažnejšo vlogo kmetijsko zadrugištv

V kmetijstvu se predvideva vrsta ukrepov, ki naj pripomorejo k povečanju in izboljšanju kmetijske proizvodnje in ki naj istočasno utrjujejo socialistične odnose na vasi.

Večina nalog pri izvajanju teh ukrepov bo slonela na ramenih kmetijskih zadrug in na strokovnem aparatu Okrajne zadružne zveze. Važno vlogo pa morajo pri tem odigrati tudi socialistična kmetijska posestva.

Kmetijskim zadrugam bo prepuščen skoro ves dobiček, ki ga ustvarjajo. Tega ne bo malo, saj se pričakuje, da bodo kmetijske zadruge iz dobička formirale za svoje sklade 20 milijonov dinarjev. Okrajni družbeni plan bo predpisal splošne smernice za uporabo teh skladov, ki naj zagotove, da se bodo ta sredstva smotno vložila za napredek kmetijske proizvodnje.

Za kmetijstvo bodo letos na

razpolago v celoti znatna sredstva. Poleg skladov kmetijskih zadrug se ustanovi okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva v višini 15 milijonov dinarjev, v okrajnem in v občinskih investicijskih skladih pa bo tudi preko 40 milijonov namenjeno za kmetijske investicije, tako da bodo skupna družbena sredstva za napredek kmetijstva v okraju znašala blizu 80 milijonov dinarjev. Poleg tega se pričakuje, da bodo nekatera kmetijska posestva prešla investicijske kredite iz zveznih ali republiških sredstev.

Posebno vprašanje bo pravilna obremenitev kmetov z davki. Občine bodo lahko to dosegle s tem, da bodo predpisale različno višino občinskih doliad, upoštevajoč stanje kmetijstva v posameznih predelih občine. Predvideno je, da bo povprečna stopnja občinske doliade znašala 4,1—4,7% katastrskega dohodka.

S SEJE OBČINSKEGA ODBORA SZDL VIDEM-KRŠKO

Število članov se je povečalo za 50%

V četrtek, 19. t. m., je zasedal Občinski odbor SZDL Videm-Krško. Na seji je predsednik tov. Ivan Glogovšek podal organizacijsko in politično poročilo.

Lansko leto je bilo število članstva Socialistične zveze še zelo nizko, saj je bilo v SZDL včlanjeno komaj 29,4% vseh volivcev. Letos se je to stanje mnogo izboljšalo, saj se je v Socialistično zvezo vpisalo že nad polovico vseh volivcev.

Ob tej priložnosti so ugotovili, da je evidenca članstva v osnovnih organizacijah ponekod ni v redu. Tako so na primer na Zdolah prikazovali 21% članstva, po reviziji so pa ugotovili, da je v SZDL včlanjeno 41% volivcev. Na take primere naletimo tudi drugod, nujno je potrebno, da se evidenci službi posveti večja pazljivost, da bo tako mogoče končno prikazati resnično število članov Socialistične zveze.

V zimskem času je potekalo izobraževanje kmečkih ljudi zadozvoljivo. Po vaseh so bila številna predavanja, razni diskusijski večeri in precej gospodinjskih tečajev. V teku so sedaj vse priprave za ustanovitev šole na Senučah, ki bo pričela z rednim poukom z novim šolskim letom. V tej vasi so pred kratkim ustanovili odbor SZDL, ki se bo s pomočjo prosvetnih delavcev na novi šoli lahko še bolj utrdil.

Na seji so obravnavali tudi vprašanje taks in ugotovili, da se je odzvalo le okrog 10% taksnih zavezancev in oddalo priglasnice. Nujno je, da SZDL na vasi še bolj zavzame za ureditev tega vprašanja.

Priprave za občne zbornice kmetijskih zadrug niso bile najboljše. Krajevni organi se za občni zbor niso dovolj zanimali. Zato je bil ta občni zbor slabše pripravljen in neorganiziran.

Na seji je podal poročilo o gospodarskih vprašanjih v občini glede na našo novo gospodarsko politiko predsednik LO tov. Stane Nunčič. Vseh industrijskih podjetij v občini je pet, ki zaposlujejo 1031 ljudi. Tovarna čokolade in likerjev je zastarel obrat, vendar je dal 14 milijonov narodnega dohodka.

Dober vir dohodkov za občino bodo dala ležišča kremenčevega peska v okolici Rake, če bo kakovost peska ustrezala zahtevam industrije nafte, ki potrebuje večje množice tega materiala. Napravili so že nekaj poizkusov in so vzorce peska že poslali zainteresiranim podjetjem. Vzorce so bili že laboratorijsko preiskani in kaže, da bodo svojem namenu ustrezali.

Na seji so razpravljali tudi o pomanjkanju obrtniških storitev. V občini primanjkuje čev-

Svojo gospodarsko politiko jale predvsem

Okraj in občine bodo s svojimi družbenimi plani letos formirali več družbenih skladov. V celoti bodo ti skladi znašali okrog 650 milijonov dinarjev, torej znatno več kot lansko leto. Ti skladi se večinoma formirajo obvezno že na osnovi zveznega in republiškega družbenega plana. S tem se hoče zagotoviti enotna usmeritev gospodarske politike in investicij v vsej državi.

Okrajni investicijski družbeni sklad bo imel okrog 130 milijonov. Danes še ni mogoče natanko predvideti, kako se bodo ta sredstva uporabila. Verjetno bo okraj sodeloval oz. dopolnil kredite, ki jih bodo gospodarska podjetja dobila iz zveznega investicijskega sklada. Gotovo pa je, da bo približno 35 milijonov tega sklada namenjeno za kmetijstvo.

Občinski investicijski skladi bodo znašali približno 54 milijonov dinarjev. Računa se, da bo del teh skladov namenjen tudi za sodelovanje pri kreditih iz zveznih sredstev, drugi del pa za investicije v obrti, trgovini, gostinstvu in kmetijstvu.

Okrajni sklad za pospeševanje kmetijstva bo znašal 15 milijonov in bo namenjen za kritje stroškov kmetijske pospeševalne službe.

Okrajni in občinski cestni skladi bodo dosegli višino 26 milijonov in bodo služili za vzdrževanje cest.

Najmočnejši bodo občinski stanovanjski skladi, ki bodo

bodo okraj in občine izvajale prek skladov

skupno znašali okrog 350 milijonov dinarjev. Uporabiti jih bo treba predvsem za dograditev nedokončanih stanovanjskih poslopj.

Okrajni gozdni sklad bo dosegel višino 70 milijonov. Del tega sklada se bo prepuštil občinam za manjša pogozdovanja in druga dela v gozdarstvu.

Proračuni bodo zahtevali največjo varčnost in skromnost

Letošnji proračuni okraja in občin bodo znašali skupno 810 milijonov dinarjev, medtem ko so lanskoletni proračunski izdatki znašali 893 milijonov. To pomeni, da bomo morali pri proračunskih izdatkih biti zelo skromni in da se bomo morali omejiti le na najnujnejše potrebe. Ta višina proračunov sicer zagotavlja kritje osnovnih potreb državne uprave, zdravstva, šolstva in socialnega skrbstva, skoraj popolnoma pa bo treba opustiti finansiranje proračunskih investicij. Lansko leto so proračunske investicije porabile 65 milijonov proračunskih sredstev. Čeprav dokončni proračuni še niso sestavljeni, je vendar jasno, da bo letos ostalo za proračunske investicije kvečjemu 10—20% lanskoletne višine. To je sicer nekoliko boleč ukrep, vendar pa je gotovo, da bo imel ugoden vpliv na trg in na stabilizacijo gospodarstva.

-es-

ING. JOŽE SEDLAR

Jamski obrat na Dolu v perspektivi rudnika Trbovlje-Hrastnik

(Nadaljevanje)

Na območju obrata Hrastnik se bo v tem časovnem razdobju proizvodnja dvignila za približno 230 ton dnevno, in to z odpiranjem jame v globino. Večje dviga proizvodnje v obsegu sedanjih jamskih komunikacij ni mogoče doseči.

Prisiljeni smo torej, da odpremo preostalo, še nedotaknjeno produktivno področje rudnika Trbovlje-Hrastnik, namreč nadaljevanje produktivnih skladov vzhodno od Hrastnika v smeri proti Laškem. Zato bo novi jamski obrat Dol zajemal produktivno območje vzhodno od jame Hrastnik in se pri Marnem stikal s produkcijskim območjem rudnika Laško. Obrat Dol je samostojen jamski obrat in ima že od marca letošnjega leta svojega obratovodjo, rudarskega inženirja. Samostojnost obrata narekujejo tudi geografske in slojne razmere — z ostalimi obrati in s separacijo v Trbovljah pa bo obrat Dol povezan z glavno transportno transverzalo na Savskem obzorju, ki bo dolga od Hrastnika do novega jaska na Dolu 2200 metrov, od katere je zgrajeno že 1050 m.

Izkop te transverzale, prav tako pa tudi odpiranje tega novega jamskega obrata opravlja Rudarski gradbeni obrat na rudniku Trbovlje-Hrastnik, ki je v ostalem prvenstveno angažiran z rudarskimi odpiralnimi deli v naših južnih republikah,

tako n. pr. v Boru, Arandjelovcu in Varešu.

Generalni projekt odpiranja novega jamskega obrata na Dolu je izdelala skupina inženirjev z rudnika Trbovlje-Hrastnik. Na sektorju med jamo Hrastnik in Marnim pri Dolu se premogovni sloj na več mestih izdaja in je bilo iz teh izdankov možno vzeti vzorce za kemično analizo premoga. Laboratorijske analize so pokazale, da je premog zelo kvaliteten, rjav premog, čigar spodnja kalorična vrednost je za okrog 12 odstotkov večja kot pri premogu iz Trbovelj. Odstotek pepela v premogu je izdatno manjši kot v Trbovljah, namreč 6—7 odstotkov, medtem ko je v Trbovljah v premogu 11—16 odst. pepela. Tudi odstotek škodljivih žvepla je v dolskem premogu sorazmerno zelo majhen, znaša namreč 0,5—1,5 odstotka, medtem ko je v trboveljskem premogu povprečno 2,13 odst. škodljivega žvepla. Nizek odstotek pepela in žvepla v premogu iz novega jamskega obrata na Dolu bo omogočal uporabo tega premoga za specialne namene, predvsem za metalurgijo in ga bo po potrebi moči zelo dobro plasirati tudi na tržiščih v tujini, ki se predvsem zanimajo za metalurške premoge z odstotkom žvepla, ki je manjši kot 1 odst. in ki ga je v naši državi na razpolago le v precej omejenem obsegu. Višja kalorična vrednost v primerjavi s premogom iz Trbovelj bo verjetno omogočila na trgu tudi prodajanje tega premoga po višji prodajni ceni.

Produktivne formacije na področju novega rudniškega obrata na Dolu predstavljajo zvezo med hrastniškim in laškim osekem premogovne kladnje, ki je situirana v posavski laško-zagorski sinklinali, v kateri so naši največji slovenski premogovniki rjavega premoga, namreč Zagorje, Trbovlje-Hrastnik, nadalje Laško in v podaljšku Senovo. Situiranost v posavski sinklinali daje temu sektorju tudi geotektonske markantnosti, ki so značilne za celotni pas posavskih gub. Stratigrafsko nastopa tu plastna serija od zgornjega karbona do sarmata. Do sedaj je bil ta predel raziskovan z vrtninami, z raziskovalnimi jamskimi deli, z rovi v raziskavi »Črna mina« v zahodnem sektorju, namreč med Novim dolom in Blatami, vzhodno od Hrastnika, z jamskimi raziskavami »Evgenija« med prvo svetovno vojno vzhodno od Novega Dola, s katerimi so se izsledila tri večja jamska polja s premogom, in z jamskimi raziskovalnimi rovi vzhodno in zahodno od Kristandola, s katerimi so tudi zadeli na premogovne leče.

Te raziskave in večje število izdankov na površini so potrdile, da se premogovni sloj tu v presledkih kontinuirno vleče od hrastniške meje vse do stika z rudnikom Laško. Premogovni sloj nastopa v obliki leč, ki imajo v smeri raztezanja produktivnih formacij dolžino tudi do 100 metrov, debelina leč pa znaša do 16 metrov. Premog zelo strmo vpadla proti jugu. Talinske oligocenske gline, ki so mogočno razvite v jami Trbovlje, pa tudi v jami Hrastnik, so tu zelo tanke, ali pa ponekod sploh ne nastopajo in leži premog direktno na eruptivnih peskih, ali ga pa ločuje le po meter debeli oligocenski bazalni konglomerati od triadnih psevdolizskih škriljavcev. Raziskovalni rovi, ki se sedaj gradi iz pentlje pri navozičju novega slepega jaska na Novem Dolu, je že v prvi dekadi meseca aprila zadel na ožjo premogovno lečo, tako da so v prvi polovici aprila letošnjega leta že prišli na trboveljsko separacijo prvi vozčki premoga z novega obrata na Dolu.

(Nadaljevanje sledi)

Organizacije SZDL so se organizacijsko utrdile

Nedavno je bila v Trbovljah seja sekretarjev občinskih odborov SZDL in predsednikov nadzornih odborov, ki sta se je udeležila tudi predsednik nadzornega odbora pri Glavnem odboru SZDL tov. Novak-Očka in sekretar okrajnega odbora SZDL tov. Janex Jesenšek.

Na seji so ugotovili, da so osnovne organizacije v zadnjih mesecih močno okrepile in organizacijsko utrdile, zaradi česar laže izpolnjujejo svoje naloge. Število članstva SZDL se je v zadnjih mesecih zvišalo za več kot 6000. Tako so v Sevnici zvišali odstotek organiziranih volivcev od 36 na 43, v Vidmu-Krškem od 27 na 51, v Radečah od 72 na 75 itd. Z zvišanje v ostalih občinah ni tako očitno, ker je odstotek organiziranih volivcev že prej presegal 80 in

celo 90 odstotkov. V nekaterih občinah, kot na primer v Brežicah, upajo, da bodo v jeseni znatno povečali število članstva SZDL. Pokazalo se je, da tam, kjer so vaški odbori SZDL delovali, pridobitev novih članov ni noben problem.

Vsi občinski odbori so uspešni, da so zadovoljivo rešili vprašanje članarine. Tako sedaj ni nobene občine, kjer ne bi bili pobrali članarine za leto 1955. Redno pobirajo članarino tudi za tekoče leto.

Na seji so ugotovili, da so številni tečajji, seminarji in predavanja prispevala k večjemu ugledu organizacij Socialistične zveze. Člani SZDL so nadalje ugotovili, da ni naloga njihove organizacije samo v tem, da pobira članarino in kdaj pa kdaj razpravlja o organizacijskih

vprašanjih, ampak da je njena naloga tudi v politični, kulturni in strokovni vzgoji delovnih ljudi. To svojo nalogo je v zimskem času dostojno opravljala. O tem priča več kot 50 gospodinjskih tečajev, nekaj kmetijsko-gospodarskih, nekaj več sto raznih predavanj in podobno. Seja je pokazala, da sedanja struktura osnovnih organizacij SZDL ni povsem ustrezna. V okraju je več kot 200 osnovnih organizacij, od tega samo v Brežicah 60, v Sevnici 44 itd. Občinski odbori SZDL zaradi velikega števila osnovnih organizacij ne morejo teh pravilno usmerjati in jim nuditi potrebno pomoč. Do jeseni bo treba sedanjo strukturo organizacij temeljito preštudirati in jo nato prilagoditi potrebam in želji ljudi.

—no

Z OKRAJNE KONFERENCE ŽENSKIH DRUŠTEV V TRBOVLJAH

Aktivnost naših žena nenehno raste

V prejšnji številki našega lista smo na kratko poročali, da je bila v nedeljo, 22. t. m., v Trbovljah konferenca Zveze ženskih društev našega okraja.

Danes poročamo obširneje o poteku te konference. Referat je imela upravnica Zavoda za pospeševanje gospodinjstva pri OLO Trbovlje tov. Mara Narod.

Ze od svoje ustanovitve dalje je bila organizacija AFŽ šola za tisoče naših žena, v katerih so se naučile političnega dela v javnem življenju. Navzlic temu pa je delo pri reorganizaciji oziroma ustanovitvi ženskih društev nekoliko zastalo.

Po združitvi trboveljskega in krškega okraja je okrajni iniciativni odbor Zveze ženskih društev na svojih sejah večkrat razpravljali o vsebini in načinu dela, ki naj bi se razločevalo od dela v AFŽ.

Komisije za delo med ženami pri odborih SZDL naj pomagajo vključevati žene v politično življenje. Da je takšno skupno aktiviziranje članov Socialistične zveze uspešno, nam dokazujejo praznovanja 8. marca — mednarodnega dneva borbenih žena, ki je bil letos proslavljen v vsem našem okraju.

V zadnjem času se je aktivnost naših žena v raznih organizacijah in ustanovah povečala. V raznih svetih pri občinskih ljudskih odborih sodeluje

od 593 članov 74 žena, v okrajnih svetih pa je od 115 članov le 10 žena in še to v glavnem v Svetu za prosveto in zdravstvo, največ pa v Svetu za zaščito matere in otroka, medtem ko v svetih za gospodarstvo, kmetijstvo in komunalo ne najdemo žensk.

Kljub raznim težavam in neprilikam je stanje zaposlenih žena na vsak način boljše od ostalih, kajti vzporedno z razvojem našega družbenega življenja in upravljanja vse bolj zore pogoji, v katerih bo tudi zaposlena žena lažje sodelovala v organih družbenega upravljanja. Število zaposlenih žena je v zadnjih letih v našem okraju nekoliko naraslo. Nizek odstotek zaposlenih žena je v našem okraju delno zaradi tega, ker prevladuje pri nas zlasti težka industrija (n. pr. rudniki).

Same žene se bomo morale proti nazadnjaškim tendencam odločneje boriti, češ da poročnim ženam ni treba biti v službi.

Ženska organizacija bo nedvomno mnogo pripomogla zaposlenim ženam z raznimi predlogi za ustanavljanje uslužnostnih podjetij, kot so to na primer šivalnice, krpalnice, pralnice itd. Na pobudo žena je bil ustanovljen tudi okrajni Zavod za pospeševanje gospodinjstva, v čigar okviru se bodo razvijali gospodinski centri pri občinah, kakor tudi razna ženska društva za pomoč družini.

ŠIRIMO OBZORJE

NAŠIM KMEČKIM ŽENAM!

Pred vojno je bila naša kmečka žena zaprta v krog svojega doma in posestva ter odrezana od ostalega sveta. Naloga nas vseh pa je, da prav kmečki ženi razširimo njeno duševno obzorje in da v prvi vrsti vzbudimo zanimanje zato, da bo po svojih močeh pomagala k izboljšanju naše kmetijske dejavnosti in si ustvarila s pridobljenim znanjem osnovo za izboljšanje svojega gospodinjstva in življenja družine. Vzbuditi pa moramo v njej vzporedno zanimanje za skupne probleme, za delo v domači vasi, v zadrugi, v občini in raznih organizacijah in društvih. Ko bo kmečka žena spoznala, da je izboljšanje prilik na njenem posestvu tesno povezano s kmetijsko zadrugo, se bo vse bolj zanimala za delo v pospeševalnih odsekih zadruge, za delo Zveze zadrug in za celotno dejavnost kmetijske zadruge. Imamo še primere, ko žene na vasi naletijo na nerazumevanje posameznih članov upravnega odbora. Navzlic temu pa so zadrugine s svojim vztrajnim delom dosegle, da so taki pojavi že redki. Kjer so zadrugine delavne, tam jih tudi upoštevajo in volijo v upravne odbore zadrug. Novi odbori zadrug, ki se sedaj formirajo pri KZ, nam bodo v tem pogledu dosti koristili, saj bo vse delo kmečkih žena na vasi lažje potekalo v boljši povezavi z vodstvi zadrug.

Nadalje je tov. Narodova govorila še o delu žena v društvih prijateljev mladine in RK.

RAZBREMENITEV DELOVNE ŽENE

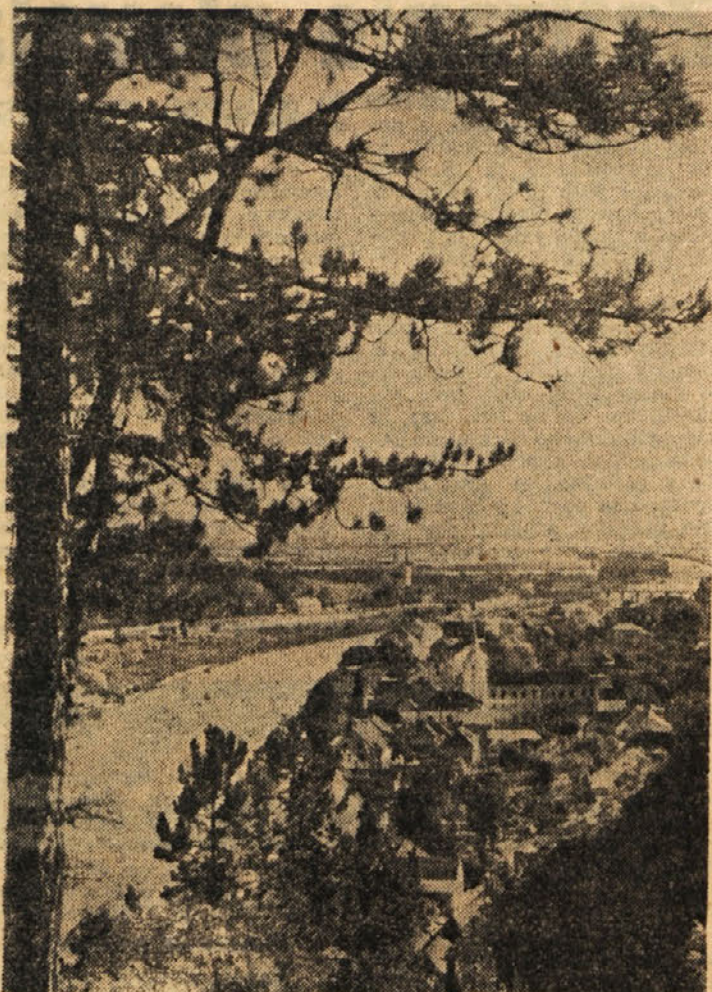
Žene so že pred leti začele razmišljati, kako bi se najbolje rešilo važno vprašanje — gospodinjstvo, in kako bi se olajšalo gospodinsko delo. L. 1954 so ustanovili Zavod za napredek gospodinjstva v Ljubljani, hkrati pa so se začele pripravice za ustanavljanje okrajnih zavodov za pospeševanje gospodinjstva in gospodarskih centrov v mestih.

Žene okraja Trbovlje so lani leto predlagale ustanovitev takega okrajnega zavoda in meseca decembra se je ta zavod tudi ustanovil. Kljub minimalni zasedbi delovnih mest pa je imel zavod doslej že kar lepe uspehe. V stikih z raznimi organizacijami, predvsem s SZDL je poskrbel, da je letošnje zimsko izobraževalno delo naših žena in deklet kar najbolje potekalo.

Naloga zavoda je torej, da v povezavi skupno z organi ljudske oblasti, gospodarskimi in množičnimi organizacijami načrtno dela za izboljšanje življenjskih pogojev prebivalstva v našem okraju. V ta namen prireja razna predavanja praktičnim prikazovanjem področja gospodinske dejavnosti in razne stalne in potujoče tečaje.

Velik problem pa je strokovni kader. Zato je naša naloga, da poiščemo za vpis v Višji gospodinski šoli v Grobljah čimveč mladink.

Če bomo hoteli dvigniti našo zaostalo gospodinjstvo, bo treba precej strokovnih kadrov, kajti šele potem bomo res lahko ustvarili širše možnosti za dvig naših žena in korist naših družin. Razgledana, izobražena in razbremenjena žena bo lahko mnogo bolje opravljala tudi svoje materinsko poslanstvo.

Pogled na Videm-Krško

Cvetke iz področja higijene...

Ob Tednu Rdečega križa je prav, da smo še bolj kritični do vseh pojavov, ki ogrožajo zdravje naših delovnih ljudi. Predvsem gre za to, da ta občutek razvijemo pri potrošnikih, ki v naših trgovinah, mesnicah in gostilnah vsak dan lahko opazijo take pojave, ki so včasih objektivne, največkrat pa subjektivne narave. Dejstvo, da se večina potrošnikov sploh ne zaveda za take pojave, govori o nizki ravni higienske kulture pri velikem delu potrošnikov. Marsikdo, ki ima tudi v svojem stanovanju, na dvorišču in drugje še marsikaj, čemur ne bi mogli reči higiena, takih po-

javov sploh ne opazi in jih potemtakem sploh ne more kritizirati. V neki trgovini v Hrastniku so inšpektorju, ki je posvetil posebno pozornost higieni ureditvi trgovine, potrošniki zabrusili v obraz: »Če je za nas dobro, bo tudi zate...« Ker pa taki in podobni pojavi niso osamljeni, jim je potrebno posvetiti vso pozornost. Vzporedno z zahtevo po higieni ureditvi naših trgovin, gostiln, mesnic in drugih obratov po higieni vzgoji ljudi, ki delajo v teh obratih, morajo v tem pogledu vzgajati tudi naše potrošnike.

V pričujočem sestavku bom omenil samo nekatere pojave nehygiene, ki sem jih takoj mimogrede opazil v naših trgovinah, gostilnah, mesnicah in drugje.

jezili, ker jim je prodajalka zračunavala ovojni papir. Kakšna potreba? Medtem ko gredo v nekaterih državah v to skrajnost, da uporabljajo embalažo, ki je več vredna kot blago, v naših mesnicah nimajo niti ovojnega papirja...

Posebno naše gospodinjke kaj radi govorijo o modernizaciji gospodinjstva. Ali ni to pre zgodaj, dokler nimamo modernizacije tam, kjer bi bila najbolj potrebna. Vsakomur je znano, da prevajajo meso iz klavnice v mesnice tako kot pred več deset leti. Toda to se da še nekako opravičiti. Nima, mo dovolj sredstev, da bi nakupili moderne avtomobile ali vozove za prevoz mesa. Ni pa mogoče opravičiti, da se meso prevaža nepokrito in v zelo umazanih vozovih...

S CIGARETO V USTIH STREŽE STRANKAM...

V neki podeželski trgovini se mi je nudil takle prizor: za prodajno mizo je stal poslovođa s cigareto v ustih in vprašal starejšo ženo, kaj bi rada kupila. Na sebi je imel ostudno zamaščen plašč. V gornjem žepu je imel poleg svinčnikov in škarij tudi glavnik, ki je bil poln las in prhljaja... Lahko si mislite, kakšna je bila šele trgovina. Na tleh sta ležala dva na pol odprta zaboja. V prvem je bil sladkor v kockah, v drugem pa milo. Pri vratih je ležal sod petroleja. K njemu sta bili prislonežni dve vreči krušne moke. V kotu trgovine je ležal sod, poln smeti, od katerih je zaudarjalo mnilom. Na polici je mežalja škatala z »lizikami«, na njih pa kupček papirnatega denarja...

Ali ne verjamete, da je to res? Pojdite v kakšno podeželsko trgovino in prepričali se boste, da je marsikaj od tega značilnega tudi zanj. Povsod seveda ne boste imeli sreče, ker so tudi na podeželiu higiensko lepo urejene trgovine kakor tudi v mestu najdete zanikrne in umazane...

V MESNICAH NIMAJO PAPIRJA...

Ali ste se že kdaj znašli v tih škripih, kakor sem se jaz pred dnevi? V neki trboveljski mesnici sem precej dolgo čakal, da sem prišel na vrsto. Kupil sem dva kilograma govedine in nekaj teletine za zrezke. Toda šele sedaj so se začele težave. V mesnici niso imeli nobenega papirja. Zalostno sem se oziral po ljudeh, če me bo kdo rešil iz zagate. Od mladega fanta sem dobil dva lista časniškega papirja. Res je, da je bilo na papirju polno svinca, toda kaj sem si mogel pomagati. Ko sem prišel domov, sem na teletini lahko razločno razbral nekaj časnških vrstic...

Ljudje niso nikdar zadovoljni. Medtem ko sem se jaz jezil, ker mi v mesnici niso mogli postreči s papirjem, so se potrošniki v neki drugi mesnici

ZA PEKE SO NEKATERI PREDPISI SMEŠNI...

Ko je izšel predpis o sanitarnih-higienskih ukrepih v pekarnah, so se nekateri peki smejala dolobci, ki govorijo o tem, da sme oseba, ki sprejema denar in obenem prodaja kruh, prijemati in dajati kruh potrošnikom samo v papirju, tako da se neposredno z roko ne dotika kruha. Kaj je v tej dolobci smešnega? Menda je znano, da denar kroži in ga prijemljejo najrazličnejši ljudje, a med temi so tudi taki, ki so nalezljivo bolni ali pa so celo bacilonošci! Tudi to vemo, da kruh uživamo takšen, kakršnega smo kupili in ga torej ne moremo oprati kot sadje in podobno...

POGRNJENE MIZE SAMO ZA NEKATERE...

V gostilni mi je bilo že večkrat nerodno, ko me je gostilničar vabil v posebno sobo s pogrnjenimi mizami, medtem ko je večina gostov sedela za nepogrnjenimi. Po mojem mnenju bi morale biti vse mize pogrnjene, ne glede na to, kdo sedi za njimi. Izgovor, da navadni gostje, kadar so pijani, razlivajo vino in podobno, je neupravičen. Mislim, da to delajo tudi »boljši« gostje, kadar so preveč pod Bakhovim vplivom. To veja tudi za zobotrebnice, čiste pepelnike in druge redkosti, ki jih premorejo mize v posebni sobi, medtem ko so ostale brez njih. Tudi brez teh stvari ne bi smela biti nobena miza, ker se jih poslužujejo vsi in ne samo »boljši« gostje...

V neki brežiški gostilni se mi je nekoč primerilo, da sem dobil v golažu pečeno telečje meso od prejšnjega dne. Ko sem zagrizel vanj, sem ugotovil, da je bilo še mrzlo... Tudi las v juhi ali kak drugi jedi ni v gostilnah nobena redkost. V neki gostilni je tržni inšpektor v predalu točilne omare našel glavnik, ogledalo, zamaške in podobno. V drugem na žensko perilo. Nemaški morajo gostje uporabljati zarjave jedilni pribor, okrušene krožnike ter kozarce in podobno.

F. Setine

Sodelu' mo vsi v borbi za higienko kakovost živil

Pod geslom, ki je izraženo v naslovu tega članka, se razvija letošnji Teden Rdečega križa. V borbi za izboljšanje higienske kakovosti živil sodelujejo vse organizacije RK, sindikalne podružnice trgovskih, gostinskih in drugih delavcev, aktivni zadrugine, društva prijateljev mladine, razna ženska društva, zdravstveni delavci in drugi. Letošnji Teden Rdečega križa pa je posvečen tudi izboljšanju osebnosti in stanovanjske higijene, dalje higieni dvorišč, vasi, mest itd. Za razne sloje prebivalstva se organizirajo predavanja, ki bodo prav gotovo pripomogli k izboljšanju higienske kakovosti živil. Tako poslušajo trgovski delavci predavanja o ureditvi trgovin in izločb, o kakovostnem prevzemanju blaga, o shranjevanju in vskladiščenju blaga itd. Takša predavanja so organizirana tudi posebej za delavce, zaposlene v gostištih, mesnicah, klavnicah in drugje. Na vasi so posebna predavanja za proizvajalce o higieni kakovosti pridelkov in živil, ki jih nosijo na trg.

Menim, da se borba za higienko kakovost ne sme omejit samo na Teden Rdečega križa. Organizacije Rdečega križa morajo tudi pozneje sodelovati v tej borbi, ki pa ne sme biti samo propagandnega značaja. Začeti je treba tudi s konkretno borbo za reševanje problemov s tega področja. Res je, da organizacije RK same ne morejo kdove kaj napraviti, lahko pa ustvarjajo javno mnenje in tako prisilijo pristojne činitele, da se zavamejo za rešitev konkretnih problemov. Tako se je treba preko delavskih svetov v podjetjih boriti za večjo sanitarno-tehnično in higienko zaščito dela, ki ne samo, da je pogoj za zdravje delavcev, ampak nam prihrani tudi mnoge milijone. Preko trgovinske zbornice se bo treba boriti za to, da bo organizirala krajše seminarje za trgovske delavce, na katerih se bodo seznanili z osnovnimi pojmi iz blagovnanstva, o higieni kakovosti živil, o vskladiščenju blaga, o razstavljanju živil v izločbah, o higieni ureditvi trgovin in podobno. Take seminarje bo morala organizirati tudi obrtna zbornica za delavce, zaposlene v klavnicah in mesnicah, gostinska zbornica za gostinske delavce, kmetijska zadruga za kmetijske proizvajalce itd. V vsakem večjem kraju je treba urediti vsaj eno trgovino, gostilno, mesnico in pekarno, tako da bo v pogledu higijene in sicer popolnoma ustrezala vsem zahtevam. Vsega tega seveda ni mogoče napraviti v enem tednu, a prav to me potrjuje v prepričanju, da se borba za higienko kakovost živil ne sme omejevati samo na Teden Rdečega križa.

Mislim, da vsebina Tedna RK popolnoma ustreza značaju in smotrom teh organizacij. Če bodo aktivno posegle v borbo za boljše, higienično ureditve lokalov, dvorišč, stanovanj, vasi in mest, in če se bodo odločno borile za higienko kakovost

Kakšno v'no pijemo v naših gostištč.h?

Tržna inšpekcija je pred prvomajskimi prazniki pregledala nekaj gostišt, da bi ugotovila, kakšno vino točijo. Kakor je bilo pričakovati, je bilo veliko primerov, da so gostišča točila vino slabe kakovosti, ki pa so mu nabila visoko ceno. Primeri, ki jih bom navedel v pričujočem sestavku, so toliko bolj nerazumljivi, ker živimo v okraju, kjer ne bi smeli pogršati domačih naravnih in dobrih vin.

REZANJE VINA...

V nekaterih gostištih še vedno režejo vina, kakor pravijo temu, če med dobro v'no mešajo slabo. Tako so v nekem gostišču v Zagorju med 400 litrov zdravega vina pomešali še 900 litrov ciknenega. Ali so mislili, da ga bodo s tem ozdravili? Drugod mešajo vino različne kakovosti (po vsebnosti alkohola), da bi dobili nekako »poprečje«. V tem je seveda tudi zrna špekulacije, kajti rezanje omogoči, da lahko podajajo tudi slabo vino po predvideni višji ceni. To kajpak ni pravično in pošteno. V naših vinogradniških predelih je pa na prodaj dovolj dobrega vina in ni nobenih razlogov za to, da bi kupovali tudi slabega. Če pa nam se to že primeri, je treba tako vino prodajati po primeri nižji ceni, ne pa ga rezati in tako pokvariti še dobro vino.

RAZLIKA MED VINOM V KLETI IN V TOČILNICI...

V nekaterih gostištih še odstopke alkohola spreminja kar čudovito. V gostišču na Logu v Hrastniku je imelo vino v kleti 1,7 vol. odst. več alkohola kot enako vino pri točilnici, v gostišču »Jelka« 0,8 vol. odst. alkohola, v gostišču »Kemična« 1,7 vol. odst. maligana alkohola. Itd. Seveda se boste vprašali, kako je to mogoče, da nastane takša razlika. Naj povem samo to, da bi zaradi izhlapevanja alkohola smela znašati razlika največ 0,4 vol. odst. maligana alkohola. To ugotovitev izvedencev sem navedel zato, ker se v gostištih kaj radi izgovarjajo, češ da je vino ostalo v točilnici že od prejšnjega dne in podobno. Ta izgovor pa tudi ni, ne vem, kako domisel, ker meče slabo luč na gostištce, kjer točijo tako vino...

JABOLČNIK ALI VINO...

Po čem prodajajo jabolčnik v gostišču »Svoboda-Center« v Trbovljah? Če se ne motim ga

prodajajo po 60 din za liter. Vsekakor po ceni v primeri z vinom v gostišču »Kurnik« v Trbovljah. Rekli boste, da sem izbral slabo primerjavo, kajti jabolčnik ne gre primerjati z vinom. To je res, toda v tem primeru ni velike razlike. Jabolčnik v gostišču »Svoboda-Center« ima 5 vol. odst. alkohola, vino v gostišču »Kurnik« pa 6 vol. odst. alkohola. Sedaj pa presodite, če imam prav.

Standardne cene vinu človeka že kar upravičeno spravljajo v slabo voljo. Po 180 din prodajajo vino, ki je cikneno, rezano, narejeno, staro eno leto

Trboveljski gimnazijci so razvili zastavo

24. april je bil za mladince trboveljske gimnazije velik praznik. Na ta dan so s slavnostno akademijo, ki je bila v dvorani Delavskega doma, zaključili »Mladinski tedne«, ki je zelo lepo uspel. Že nekaj dni prej so bila na sporedu razna športna tekmovanja, na katerih so sodelovali poleg dijakov še mladinski aktivni IKS, STT, IRS

ali tri mesece in tako dalje. Po 180 din je vino, ki ima 10 vol. odst. alkohola, a po taki ceni je je tudi vino, ki je po vsebini alkohola za polovico slabše. Torej standardizacija samo v cenah, a ne tudi v kvaliteti!

Trža inšpekcija je tudi drugod ugotovila, da so točili vino izredno slabe kvalitete, nizke gradacije itd. V gostišču »Dolenjka« v Trbovljah so točili vino, ki je vsebovalo 6,1 vol. odst. alkohola po 160 din, gostištce »Pri Amerški« vino, ki je vsebovalo 5,8 vol. odst. alkohola po 140 din itd.

Z dolgotrajnim ploskanjem so gimnazijci pokazali svoje

Tov. Černe prodaja zastavo mladincem gimnazije

in Vajenske šole. Na tej proslavi je bila razvita tudi mladinska zastava.

Potem, ko je mladinska godba »Svoboda-Center« odigrala državno himno, je vsem zbranim, med katerimi so bili tudi številni predstavniki oblasti in množičnih organizacij, spregovorila višješolka Kajtnova. V svojem govoru se je dotaknila dela mladinskih organizacij na

veliko veselje, ko je v imenu predsednika trboveljskega okrajnega Tinega Gosaka razvil Maks Černe prvo mladinsko zastavo v trboveljski občini in menda tudi v Zasavju.

V kulturnem programu so nato nastopili člani gimnazijskega ženskega pevskega zbora in moškega okteta ter recitacijski zbor. Vse program je bil skrbno naštviran, še posebno

pa je ugajal recitacijski zbor in moški oktet, ki je pod vodstvom prof. Weingerla lepo zapel več pesmi.

Ob zaključku je bil še telovadni nastop s prostimi vajami;

Ne pozabite: vsak naročnik „Zasavskega tednika“ je zavarovan!

~~~~~

Zatiranje plevela v žitih

Preteklo leto so se nekateri kmetovalci že seznanili z novimi hormonskimi preparati, ki jih uporabljamo za zatiranje plevela v žitih in na travnikih. Tu ne smemo prezreti združnikov in kmetovalcev iz sledečih KZ: Sentjanž, Leskovec, Pišce, Krška vas in drugod. Zanimanje za te preparate, o katerih učinkovitosti so se mnogi kmetovalci že prepričali, iz dneva v dan raste. Ni čudo, saj so mnoge žitne njive tako zapleveljene, da ne veš, kaj bi napravil. Končno odlašajo seveda tudi za sredstva niso, toda s pravilno in pravočasno uporabo se poskus s temi sredstvi vsekakor izplača, posebno, če imamo njivo močno zapleveljeno s takšnimi pleveli, ki so za ta sredstva občutljiva. S temi sredstvi pa lahko poskušujemo tudi žita, zlasti nekatere širokolistne kulturne rastline, če ne upoštevamo osnovnih navodil za te preparate, ki so jim priložena.

V naslednjem bom podal nekaj osnovnih navodil kmetovalcem o uporabi teh sredstev — o Agroxone 3 in Phenoxylene 30, ki ju naše kmetijske zadruge že imajo na zalogi oziroma jih bodo na željo združnikov takoj naročile.

Pred uporabo teh preparatov pa mora kmetovalec vedeti, katere plevle lahko z njimi zatremo, bodisi popolnoma ali pa deloma, da pozneje ne bo razočaran. Navedeni preparati, pa tudi preparati drugih imen, uničujejo le določene širokolistne plevle, ne da bi pri tem poškodovali ozkolistne travne (žitne) bilke. Ob neopredelnosti pa lahko pri uporabi teh preparatov poškodujemo tudi širokolistne kulturne rastline, kakor na primer krompir, deteljo, peso, repo, vinsko trto, sadno drevje i. dr. Neki posestnik iz okolice Leskovca lahko to potrdi, saj je po neprevidnosti uničil krompirjev nasad, ko je namesto z Lindanom škropil s Phenoxylenom.

Pri uporabi omenjenih preparatov upoštevajte torej sledeča navodila:

1. Preparat uporabljamo le za zatiranje plevel v žitih in na travnikih. Če pa je v žitu kot podsevek detelja, ki je zelo občutljiva za te preparate, tedaj je bolje, če preparatov ne uporabljamo ali pa jih uporabljamo zelo previdno v polovici dozi.

2. Najprimerneje je zatiranje plevel ob toplem vremenu (najmanj 10° C), ali pa po dežju, ko so plevi v najbujnejši rasti.

3. Če so poleg žitnih njiv nasadi širokolistnih kulturnih rastlin, tedaj uporabljamo hormonske preparate ob popolnoma brezvetrnem vremenu.

4. Po uporabi hormonskih preparatov je treba škropilnice, posebno lesene posode, večkrat temeljito očistiti z vročo raztopino sode in jih nato večkrat dobro izplakniti s čisto vodo.

5. Preparati v predpisanih koncentracijah niso nevarni za ljudi, ne domačim živalim, ne čebelarjem.

6. Preparat uporabljamo po navodilih tedaj, ko se žiti: potesev obrašča, ko posevki zrastejo 15 — 20 cm, pa vse do nekaj dni pred začetkom kolenčenja oziroma klasenja.

7. Preparatov ne uporabljamo za zatiranje plevel med okopavinami. Tudi za uporabo med žiti je treba upoštevati najvišje dopustno koncentracijo, sicer lahko poškodujemo tudi žitne rastline. Ista nevarnost je možna pri prezgodnji oziroma

ma pri prepozni uporabi preparatov.

Na razpolago bosta verjetno le dva preparata, in sicer: Agroxone 3 oziroma 4 in Phenoxylene 30. Oba preparata razredčimo z vodo tako, da porabimo pripravljena škropila na 1 hektar vsaj 400 — 500 litrov. Količina porabljenega škropiva je odvisna od sposobnosti škropilnice, tako da je možno porabiti na 1 hektar 400 — 1000 litrov škropiva.

Phenoxylene 30 je rjava tekočina, posebnega vonja, ki ga razredčimo z vodo. Za škropljenje v žitnih posevkih se porabi 4 l na hektar. Če porabimo na hektar 400 l škropiva, tedaj uporabljamo 1-odstotno koncentracijo, torej na 100 l vode 1 liter preparata. Če porabimo

za 1 hektar 600 l škropiva, tedaj uporabljamo 0,7-odstotno koncentracijo, če pa 800 l, tedaj 0,5-odstotno koncentracijo. Preden uporabljamo škropivo, je dobro ugotoviti kapaciteto (zmogljivost) škropilnice s poskusom vode. Ugotovimo na primer koliko vode porabimo za 1 ar — količino vode pomnožimo s 100 in dobimo množino vode, ki je potrebna za 1 hektar.

Agroxone 3 — tega porabimo na 1 hektar 7 litrov. Preparat prav tako razredčimo z vodo. Če na primer potrebujemo za 1 hektar 700 litrov škropila, tedaj uporabljamo 1-odstotno koncentracijo (7 litrov preparata na 700 litrov vode).

Plevi, ki so za hormonske preparate zelo občutljivi, t. j.

da jih preparati popolnoma iztrebijo, so: njivna redkev, njivna gorjušica, njivni osat, plavica, divji mak, nav. kislica, navadni regrat, grašica, metlika, zlatica, rogoviček i. dr.

Odpornija so med drugimi tudi sledeči plevi: vse trave (tudi vsa žita) divji oves, zvončnice, pasje želišče, gadovec, plazeca pirnica, mlečki, lapuh, lakote in druge.

Kot vidimo, je občutljiv precej plevelov, ki jih pogosto v veliki množini travnikih. Uporaba teh preparatov pa je najbolj rentabilna, če jih uporabljamo na močno zapleveljenih njivah oziroma travnikih.

Poskus zatiranja plevel v žitih in na travnikih bo za vsakega kmetovalca zanimiv in predvsem koristen korak v napredno gospodarjenje. Vsem poskusnikom pa svetujem, da vsa opažanja pri uporabi teh preparatov zapisujejo. Ing. M. P.

Žreb je odločil

Četrto veliko nagradno žrebanje naročnikov »Zasavskega tednika«, ki so imeli poravnano naročnino za vse leto 1956 in tudi za nazaj, je bilo v nedeljo, 29. aprila, v Trbovljah v Domu »Svobode Trbovlje II«.

IZŽREBANI SO BILI:

1. Anton Kovačič, Kostanj 21. Zdole (moška srajca); 2. Ema Blatnik, Trbovlje 3, Savinjska c. 21 (ženska pletena jopica); 3. Anton Tomazič, Zagorje, Farčnikova kolonija, Selo (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 4. Elizabeta Pavlič, Zagorje-Rove 3, Kotredče (knjižno darilo); 5. Slavko Jelen, Ljubljana, Internat tehnične srednje šole, Vidovdanska št. 9 (ženska pletena jopica); 6. Pavla Dolanc, Zagorje-Selo 1 (enoletna naročnina na »ZT«); 7. Anton Javoršek, Boštanj, Apnenik 2 (1000 din); 8. Jože Volčanič, Videm-Krško, Cesta krških žrtev 37 (knjižno darilo); 9. Danica Forte, Trbovlje I, krojaštvo (1000 din); 10. Anton Urbanč, Leskovec, Mrtnice 55 (steklena vaza); 11. Mirko Kaše, Sentjanž, Podboršt (200 kg Thomasove žindre); 12. Jože Železnik, Boštanj 56 (steklena vaza); 13. Martin Makar, Tržišče, Telče 14 (steklen servis); 14. Slavko Bajc, Raka, Ardo 10 (steklenica likerja); 15. Karel Čepin, Senovo, Reštanj 53 (kub. meter drv); 16. Avgust Marn, Blanca, Brezovo 19 (prstan v vrednosti 10.000 din — moški ali ženski); 17. Franc Štefurn, Bistrica, Trebež 22 (1 par napačev za čevlje); 18. Ivan Lupšina, Artiče 25 (knjižno darilo); 19. Janez Božičnik, Senovo, Reštanj 61 (sedemdeset let brezplačni oddih v Crikvenici); 20. Alojz Soba, Zdole 31 (kub. meter drv); 21. Anton Vranetič, Sromlje, Curnovec 17 (1000 din); 22. Alojzija Gorenc, Boštanj, Staski vrh 7 (steklenica likerja); 23. Franc Draksler, Škofja riza 1, Dobovec, Trbovlje 1 (steklen servis); 24. Ivan Ivša, Dobova, Mihalovec 68 (enoletna brezplačna naročnina »ZT«); 25. Anton Štinec, Jesenice na Dol 19 (šunka); 26. Peter Benček, Sevnica, Orehovo 32 (500 din); 27. Jože Povh, Krška vas, Velike Malence 31 (kub. meter drv); 28. Franc Gregl, Bizelsko, Orešje 47 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 29. Alojz Konhajzer, Račica 15, Loka pri Zid. mostu (1000 din); 30. Jože Božič, Blanca, Polje 7 (knjižno darilo); 31. Jože Mirt, Blanca 14 (brezplačna tri-dnevna oskrba na Mrzlici); 32. Jože Tratnik, dekan, Brestanica

(kub. meter drv); 33. Rudolf Česko, Trbovlje I, Zabajek 3 (električni kuhinjski); 34. Karl Žibert, Obrat, Trbovlje (električni kuhinjski); 35. Franc Aubelj, Splošno krojaštvo, Zid. most (tono apna); 36. Martin Završnik, Trbovlje — Kolonija 1. maja (dva stola); 37. Jakob Košir, Tržišče na Dol. — Plavne 12 (moška srajca); 38. Milka Soler, Boštanj (500 din); 39. Miha Hotko, Krška vas — Skopice (knjižno darilo); 40. Jože Cernoga, Brestanica 6 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 41. Jože Mlakar, Studenec 53/62 (posteljna trodelna blazina); 42. Ivanka Tominc, učit., Globoko (1000 din); 43. Maks Hočvar, Pišce 4 (moška srajca); 44. Alojz Medved, Brestanica, Rožno 8 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 45. Stane Rožman, Artiče 25 (500 din); 46. Rudolf Savijoci, Hrastnik, Pekarna 185 (par napačev za čevlje); 47. Jože Žibert, Raka, Ardo 14 (moška srajca); 48. Franc Bajc, Leskovec, Mali Podlog 2 (dve buteljki vina); 49. Branko Strnad, Vojska pošta 1626/1 D, Čuprija (knjižno darilo); 50. Marija Dolensek, Tržišče na Dol., Malkovec 31 (500 din); 51. Miha Kmetič, Radeče, Svibno 19 (mrzlo trajno undulacijo); 52. Pavel Cizelj, Brežice, Gor. Lenart 37 (par napačev za čevlje); 53. Franc Kozole, Videm-Krško 3, Sremič 24 (500 din); 54. Terezija Goršak, Raka, Vrh 2 (knjižno darilo); 55. Ivan Asič, Videm-Krško 3, Ob potoku 2 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 56. Vinko Naroglav, Boštanj, Dol. Boštanj 26 (dve buteljki vina); 57. Kristina Grčar, Vače pri Litli (moška srajca); 58. Franc Zakošek, Dol pri Hrastniku, Kovk 4 (knjižno darilo); 59. Iva Marinko, Trbovlje I, Ribnik 19 (par napačev za čevlje); 60. Franc Šumi, Sevnica, Vranje 22 (500 din); 61. Dani Jaklič, Zagorje, Kidričeva 29 (10 vreč cementa); 62. Lojze Urek, Dobova 10 (dve buteljki vina); 63. Jože Papež, Boštanj, Dol. Boštanj 60 (knjižno darilo); 64. Alojz Obreza, Zagorje, Kišovec 5 (par napačev za čevlje); 65. Fani Dolinšek, Trbovlje I, Kolonija 1. maja 21 (500 din); 66. Milan Suštar, Zagreb, Gunduličeva 36 (moška srajca); 67. Karel Romar, Trbovlje, Neža 24 (dve buteljki vina); 68. Zofka Kaver, Cerkleje, Buševa vas 42 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 69. Gizela Požun, Trbovlje 3, Gimnazijska cesta (knjižno darilo); 70. Albin Klančičar, Trbovlje I, Vodenska 30 (500 din); 71. Milan Jesenšek, Ra-

deč 119 (pet vreč trboveljskega cementa); 72. Olga Krža, Globoko, Mali vrh 12 (knjižno darilo); 73. Erika Golec, Trbovlje 1 (par napačev za čevlje); 74. Jože Sektoranja, Artiče, Zg. Obrež 21 (500 din); 75. Ivan Dragar, Hrastnik (ženske sandale); 76. Julija Marondini, Sevnica, Gor. Brezovo 14 (moška srajca); 77. Franc Bobek, Videm-Krško 3, Kardeljeva 139 (dve buteljki vina); 78. Ivana Kelnar, Loka pri Zid. mostu (knjižno darilo); 79. Angela Doljak, Podkum, Borovak (500 din); 80. Franc Grešak, Hrastnik (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 81. Ivan Resnik, Koprivnica, Križe 35 (pet vreč trboveljskega cementa); 82. Stan-ko Novak, Trojane, St. Gotart 4 (500 din); 83. Stanko Ceglar, Brestanica, Preslado 1 (knjižno darilo); 84. Frančiška Vidrih, Sevnica, Lončarjev dol 22 (tono premoga); 85. Alojzij Štepič, Piran, Ulica bratstva 18 (500 din); 86. Marija Seme, Radeče, Svibno 28 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 87. Franc Butar, Cerkleje 20 (500 din); 88. Anton Škoberne, Trbovlje I, Ulica 1. junija 5 (par napačev za čevlje); 89. Vinko Engelsberger, Podsreda 59 (dve buteljki vina); 90. Lojzka Smodej, Hrastnik 85 (500 din); 91. Igor Mervič, Trbovlje (pet vreč trboveljskega cementa); 92. Ivan Polak, Hrastnik (500 din); 93. Slavko Lukančič, Trbovlje I, Bevsko 17 (dve svileni samovezni); 94. Alojz Komac, Boštanj, Konjsko 3 (par napačev za čevlje); 95. Anton Hudoklin, Radeče 24 (ženska pletena jopica); 96. Alojz Lavrenčič, Videm-Krško I, Vrhulje 12 (knjižno darilo); 97. Franc Vrečič, Brežice, Črne 19 (dve buteljki vina); 98. Janez Zabkar, Leskovec, Vel. Podlog 47 (enoletna brezplačna naročnina na »ZT«); 99. Zofija Pešec, Podbočje, Vinji vrh 7 (brezplačno slikanje in izdelava šestih fotografij); 100. Franjo Solina, Senovo, Dovsko 9 (moška srajca); 101. Jakob Grošelj, Zagorje, Kisovec 48 (pet vreč trboveljskega cementa); 102. Rezi Klopčič, Trbovlje 2, Savinjska 18 (500 din); 103. Martin Špan, Blanca, Polje 18 (ženska pletena jopica); 104. Jože Stravs, Loka pri Zid. mostu (moška srajca); 105. Štefan Sere, Hrastnik, Stoklarna 22 (knjižno darilo); 106. Avgust Jordan, Trbovlje (500 din); 107. Franc Jerman, Zagorje, Farčnikova kolonija (čokoladni izdelki); 108. Anton Zalokar, Videm-Krško 3, Kardeljeva 111

ZA RAZVOJ TURIZMA v Brežcah

Brežice so znane kot turistično klimatični kraj, ki ga tako prehodni kakor stalni gostje radi obiskujejo. Mesto z lepo okolico leži ob stiku Krške, Savske in Sotelske doline, je prometno vozlišče sedmih cest in ima vse pogoje za turistični center Posavja. Krasne izletniške točke na Stojdrago, Sentvid, Čatež, zdravilišče in letovišče Čateške toplice, gradovi Mokrice, Pišce, Bizelsko in vinorodni kraji od Sromelja do Bizelskega ter bliser Krškega polja, zelena Krka, so privlačne točke za obisk in oddih.

Pred dnevi so na ustanovni skupščini ustanovili Turistično in olepševalno društvo za celotno območje občine Brežice. Na zboru so si zadali pomemb-

ne naloge za razvoj turizma in olepšanje ne samo mesta, temveč vseh krajev v občini. Med osnovne naloge sodi vsekakor vzgoja prebivalstva za čuvanje naravnih lepote, olepšanje krajev in pravi odnos do turistov, kar je bistven pogoj za razvoj turizma, ki ga imajo ostali naši kraji, predvsem Gorenjska, kjer je turizem ne samo kulturna zadeva, temveč važna gospodarska dejavnost. Pri temu važnem delu odbora naj bi pomagali pedagogi na šolah pri vzgoji naše mladine, posamezni politični in društveni aktivni, sam odbor pa s predavanji, publiciranjem, prikazovanjem filmov o lepotah naše domovine in urejanjem posameznih krajev v prijetno bivališče prebivalcev in turistov.

Ze na 1. seji je društveni odbor sprejel važne sklepe, kakor na primer ureditev mestnega parka, zelenic namestitev klopi v mestu in okolici, ureditev kopališča ob Krki in še marsikaj, kar bo koristno za olepšanje krajev in razvoj turizma. Občinski LO se zaveda pomembne vloge in dela društva za napredek in olepšanje krajev in je obljubil vso mogočo pomoč. Tudi podjetja, uradi in organizacije so se priglasi- le za člane društva in bodo društvu nudile moralno in gmočno pomoč, zavedajoč se, da bodo služile s tem kulturnemu in gospodarskemu razvoju naših krajev. Tudi med prebivalstvom je veliko zanimanje za novo društvo in je prav, da ima sleherna hiša svojega predstavnika v društvu. Priglasitve v društvo sprejema predsednik inž. Vlado Jenko, tajnik Milena Rozman (na občini) in blagajnik Aleksander Lukež.

Z razvojem prometa, kraja in življenja v Brežicah nameravajo ustanoviti v sestavi podjetja »Prevoz«. Turistični biro, ki naj bi kot potovalni urad oskrboval potnike z voznicami, rezervacijami prenočišč in mest na prometnih sredstvih, organizacijo izletov in potovanj, propagando krajev okraja Trbovlje, nadalje naj bi služil kot informacijska pisarna, oskrboval koordinacijo prireditelj, posredoval za potne liste in storil še marsikaj, kar bi koristilo razvoju in napredku Posavja.

Cim bo rešeno vprašanje lokala, bo podjetje »Prevoz« ob sodelovanju občinskega LO odprlo to prepotrebno pisarno.

Delo novega društva je važno in veliko, zato bo prav, če vsi sodelujejo in pomagajo društvu pri izvajanju obširnega programa, ki bo v korist prebivalcem in skupnosti sploh.

STATISTIČNE ZANIMIVOSTI IZ TRBOVELJSKEGA OKRAJA

V našem okraju je 192 tujskih sob s 515 ležišči, od tega v planinskih domovih 228. Lansko leto je nočilo v vseh teh tujskih sobah 12.818 gostov 34.446 krat. Najmočnejši turistični center zasavskega okraja so Čateške toplice, na katere odpade 59% vseh nočin v okraju.

V primeri z letom 1954 se je lani število gostišč v našem okraju znižalo za 14 ali pa 8%. Število gostinskih obratov socialističnega sektorja se je povečalo za 23% število gostišč zadržnega in zasebnega sektorja pa se je zmanjšalo za 21 odst. (privatni sektor 19%, za družni sektor 31%).

UPRAVA

Ing. Jože Sedlar:

(Nadaljevanje)

Vtisi z ekskurzije jugoslovanskih rudarjev po Angliji

Če hočemo govoriti o zaslužku rudarjev v Angliji, o cenah življenjskih potrebščin, se moramo najprej seznaniti z angleško valuto in s tamkajšnjimi utežnimi in dolžinskimi marami. Medtem ko uporabljamo povsod drugod v Evropi, pa tudi v Ameriki, kar se tiče denarnih enot, decimalni ali desetiški sistem, se Anglija še dosledno drži starega valutnega sistema. Ta je za tučca izredno kompliciran in vsak Evropejec s kontinenta krepko preklinja, če pride prvič v Anglijo, ko si mora pri vsakem plačevanju razbijati glavo s preračunavanjem denarnih, pa tudi ostalih merskih enot.

Osnovna angleška denarna enota je funt, ki ga označujejo s kratko £, ki prihaja iz latinske besede libra (L). Funt se razdeli v dvestaj šilingov, za katere uporabljajo znak 20 s ali 20'.

(angleško: penny), za katere služi kratka »d«, ki izvira iz latinskega izraza denarius. To pa še niso vse denarne monete. Da je zadeva še bolj zamotana, premeš pri menjavi denarja še druge kovance: 1 farthing je četrtina penja, twopence sta dva penja, halfpenny je polovica penja, sixpence velja šest penjev ali pol šilinga, fourpence tretjina šilinga ali 4 penje, threepence tri penje ali četrtina šilinga. Florin velja dva šilinga, crown pet šilingov, half-crown pa dva šilinga in šest penjev.

Posamezni kovanci so bronasti ali srebrni in imajo najrazličnejše oblike. Bronasti kovanci so: farthing, penny, twopence, halfpenny in threepence; srebrni kovanci pa so: shilling, sixpence, fourpence, florin, crown in half-crown. Peni ima v premeru kar tri centimetra, še večji je half-crown. Kovanci pa tudi niso vsi okrogli; threepence je urezan na dvestaj voglov in je precej debel. Na ogled je urezan tudi florin.

Funt dobiš po navadi kot papirnati bankovec, vendar so v obtoku tudi še zlatniki po 1 funt, ki se pa ne imenujejo funt, ampak sovereign. Anglež tudi ne pravi, da je sovereign vreden 1 funt, marveč 20 šilingov, kar pa je eno in isto. Če ti v trgovini nasujejo za celo pest teh različnih kovancev — in še od vsake vrste po nekaj — ti ne preostane drugega, kakor da se umakneš v kot in si beliš glavo s preračunavanjem, koliko si dobiš nazaj.

Svojevrsne so tudi dolžinske, ploščinske in prostorninske mere, katere imajo tudi Amerikanci. Če greš v trgovino in zahtevaš tri metre blaga, te bodo večina kaj čudno pogledali. Osnovna dolžinska enota je yard, ki meri 91,44 cm. Manjša enota je foot, ki meri 30,48 cm, ima pa 1 yard 3 foot oz. feet. Foot se pa spet deli na 12 inch oz. inches, ki merijo 2,54 cm. Če vprašaš kako daleč je do kakšnega kraja, ti ne bodo dali podatkov v kilometrih, ampak v miljah. Ena milja (mille) ima 1760 yardov ali 1609 m. V trgovinah z kilogi se cene ne nanašajo na kilograme, ampak na libre ali funte. 1 pound (1 lb) tehta 450 gramov. Manjša enota je 1 ounce, ki znaša 28,35 gramov. 14 liber znaša 1 stone, kar je enako 6,35 kg. 1 hundredweight velja 1,12 liber ali 50,8

kg. 1 ton pa 20 hundredweights ali 1016 kg.

Tudi liter vina ne dobiš v kremah, ki jih imenujejo bar. Tekočine merijo namreč z galonami, ki merijo 4,54 litra, s quart, ki merijo 1,14 litra, in s pinti po 0,57 litra. Večja mera je barrel po 181,74 litra (n. pr. bencinski sod).

Če končno hočeš zbirati zlatnike, dobiš ponekod še poleg sovereigna za 1 funt še half sovereign za pol funta, double sovereign za dva funta in five sovereign za pet funtov. Bankovec za deset funtov pa je še tako visoka valuta, da ga težko menjaš.

Delavci v Angliji niso plačani mesečno, ampak tedensko. Srednja rudarska plača v premogovnikih je 15 do 16 funtov tedensko. Vozarji zaslužijo na teden 8 funtov, 6 šilingov in 6 penjev, kar je najnižja plača. Če računamo mesečno, zaslužijo koparji in zasiparji do 65 funtov, zasekati in polagati mehanizacije prav toliko, različni do 80 funtov, vrtniki do 70 funtov. Najvišje plače po premogovnikih pa znašajo 18 do 30 funtov tedensko.

To so seveda vse kosmati zaslužki. Obvezen obulaz za rudarski sindikat znaša tedensko 1 šiling. Za penzijsko zavarovanje plača rudar tedensko 1 šiling in 6 penjev, rudnik pa plača zanj 2 šilinga in 6 penjev.

Poleg tega mora rudar plačati še tedensko 4 penje za neugodno zavarovanje. Skupno torej znašajo doprinosi za sindikat in celokupno socialno zavarovanje 9 šilingov in 7 penjev.

To pa seveda še niso vsi doprinosi. Plačati je treba tudi davek, ki znaša tedensko 2 funta do 2 funta in 10 šilingov. Vsi doprinosi znašajo torej tedensko do 3 funte, ali če računamo s srednjo plačo, bi veljalo to eno petino plače.

Na rudnikih se dela tedensko le pet dni, ker je sobota plačan, dela prost dan. Na dnevno mezdo dobi namreč rudar 16% dodatka, kar bi znašalo tedensko povprečno 2 funta, s čimer je plačana dela prost sobota.

Če mora rudar delati v jami v soboto na dopoldanski izmeni, prejme 150-odstotno mezdo, če pa mora delati v soboto na popoldanski ali nočni izmeni ali pa v nedeljo, pa dobi 200-odstotno mezdo. Šestnajstodstotni dodatek za dela prost soboto imenujejo bonus. Ta bonus pa pomeni tudi neko vrsto represalij proti rudarjem, ki delajo »plave«, obenem pa je istočasno tudi stimulacija za pridne in požrtvovalne delavce. Če torej »usekaš« tedensko enega »plavega«, izgubiš pravico na bonus, če si pa napravil tedensko 6 delavnikov, se ti računa bonus od sedem in pol delavnikov,

če pa si opravil v tednu 7 delavnikov, je pa osnova za izračun bonusa 9 in pol delavnikov. Zunanji delavci na rudnikih imajo za 10 do 15% nižje plače kot pa jamski delavci.

Angleški rudarski sindikati se intenzivno bore za zvišanje plač v premogovnikih in se v svoji borbi naslanjajo predvsem na dejstvo, da znaša minimalna delavska plača v nekaterih drugih industrijskih področjih, kjer je delo po svoji naravi mnogo lažje kot pa v premogovništvu, 10 do 12 funtov tedensko, medtem ko znaša najnižja rudarska plača v premogovnikih 8 funtov, 6 šilingov in 6 penjev. Obenem pa rudarski sindikati tudi stalno opominjajo na katastrofalne posledice, ki imajo svoj vzrok v dosežani tarifni politiki na premogovnikih, da namreč letno odhaja v Anglijo preko 60.000 delavcev iz premogovnikov in išče zaposlitve v drugih področjih industrije, zaradi česar je produkcija premoga tako padla, da je Anglija prisiljena uvažati iz inozemstva letno 30.000 do 60.000 funtov premoga. S svojimi energičnimi zahtevami za zvišanje plač v premogovnikih so angleški sindikati že v precejšnji meri uspeli, ker so se plače v premogovnikih delno izboljšale že v decembru lanskega leta, pa tudi v letošnjem letu.

Zasavje je slovesno praznovalo Prvi maj

OTMAR JUVAN-ZVONE

Trbovlje

Središče zasavskih revirjev. — Trbovlje so tudi letos dostojno in z veliko ljubeznijo praznovali velik in pomemben dan — Praznik dela. Se več: tokrat je bilo praznovanje še posebno slavnostno. V mestu je bilo nekega dne kar se da živahno. Rudarji in drugi ljudje so krasili svoja domovanja, vzdolž vse glavne ceste pa je zaviralo na desetine jugoslovanskih zastav. Trbovlje so povsem izpremenile svoje vnanje lice...

Uvod v praznovanje prvega maja je bila revija vseh trbovskih pevskih zborov, ki je bila v Domu »Svobode II« v Zg. Trbovljah. Vsi, ki so se udeležili te kulturne manifestacije, se bodo res lepih večerov še dolgo spominjali. V dneh pred praznikom pa je bilo še več drugih, zlasti športnih prireditev. Športniki so se pomerili v šahu, nogometu in podobnem. Med vsem tem naj omenimo še tradicionalne avto-moto dirke na Katarino, ki so zelo lepo uspeli.

V Trbovljah je bila glavna proslava na predvečer praznika 1. maja. Nekaj pred 16. uro so se začeli pred stadionom »Rudarja« zbirati športniki, člani »Svobode«, pionirji in ostali, ki so nato skupno v dolgem sprevodu odšli na Trg Revolucije, kjer je bilo prvomajsko zborovanje.

Več tisočlani množici je pred spomenikom Revolucije govoril o prvem maju predsednik SZDL Trbovlje Jože Pikl, ki se je v svojih izjavah dotaknil tudi velikih uspehov, ki jih je rudarsko mesto doseglo v letih po vojni. Po slavnostnem govoru so nastopili ob spremljavi godbe na pihala združeni pevski zbori, ki so zapeli tri pesmi.

Naslednjega dne zgodaj zjutraj je godba na pihala igrala v mestu budnico, nato pa so mnogi v lepem pomladnem soncu pohiteli na bližnje in daljne planske postojanke, kjer so lepo preživeli prvomajske praznike.

Pod pokroviteljstvom občinskega sindikalnega sveta v Trbovljah je bila v dneh 26., 27. in 28. aprila v počastitev delavskega praznika, 1. maja, v Domu »Svobode II« revija pevskih zborov trbovskih »Svobod«. Namen revije je bil predvsem popularizacija naše pesni in pa še tesnejša povezava vseh »Svobod« v kraju za skupno sodelovanje na področju lepe pevske umetnosti.

Prijetno presenečeni smo bili prvi večer, v četrtek, 26. aprila, ko so nastopili pevci »Svobode-Zasavje«. Dva dni poprej so imeli svoj prvi nastop doma, ta večer pa so nastopili z moškimi in tudi z ženskimi pevskim zborom. Profesor Albin Weingerl je uspel sestaviti v Zasavju dober moški zbor, v katerem je večina mladih grl. Ženski pevski zbor je sicer še maloštevilni — šteje le 12 pevk —, vendar je ta prvi začetek hvale vredna izpodbuda za nadaljnje delo »Svobode-Zasavje« na tem področju. — Moškemu in ženskemu pevskemu zboru kakor tudi pevovodji za dober začetek iskrene čestitke!

Drugi dan revije, 27. aprila, so nastopili pevci in pevke »Svobode-Center« pod vodstvom pevovodje Jožeta Skrinjarja. Najprej moški zbor »Zarja«, nato pa še mešani pevski zbor »Slavček«.

Bil je lep večer ter so bili tokrat pevci nagajeni za svoje pesmi z zasluženim aplavzom. Tudi k temu nastopu jim prisrčno čestitamo!

Zadnji dan pevske revije, v soboto, 28. aprila, pa je nastopil pevski zbor domače »Svobode II«, in sicer z moškim, ženskim in mešanim pevskim zborom. Prvi koncert, ki so ga dali ti pevci pred dobrim mesecem in pol, je uspel — tokrat pa smo opazili, da so ti pevci vidno napredovali, kar še posebno velja za moški pevski zbor. Pevovodji prof. Ponikvarju se je vloženi trud izplačal.

Res lepi so bili vsi trije pevski večeri, toda želja vseh nastopajočih je bila, da bi bil obisk tudi pri prvem in drugem nastopu takšen, kot je bil zadnji večer. Po koncertu v soboto zvečer sta zastopnik SZDL rajona Trbovlje II, tov. Rudi Gornik in tajnik občinskega sindikalnega sveta Trbovlje, tovariš Tone Kukovica razdelila sodelujočim pevskim zborom

priznalne diplome, zastopnik občinskega LO tov. Juro Božič pa denarna darila.

Po izvršenih pozdravih in po razdelitvi priznanj je sledil družabni večer, ki ga je organizirala domača »Svoboda«. Vsi so na tem večeru z zadovoljstvom ugotovili, da je smoter takih prireditev doseči tesnejše medsebojno sodelovanje, ki ga je treba še poglobiti. Pravilno je povedal tov. Kukovica, naj bi bila taka pevska revija v Trbovljah vsako leto v počastitev velikega praznika vseh delovnih ljudi sveta.

Takoj po končanem brzoturnirju šahistov sindikalnih podružnic se je začel v Trbovljah šahovski brzoturnir v počastitev delavskega praznika, 1. maja. Udeležilo se ga je 24 šahistov, ki so se razdelili v tri skupine.

V I. skupini je zmagal Mirko Sribar s 6 točkami pred Paveljškom, Skrbcem, Oprešnikom (vsi člani SD »Rudarja« in Drobčevem (SD »Svoboda«), ki so dosegli 4 točke. — V II. skupini je stoočstno zmagal Hinko Jazbec ml. s 7 točkami pred Drnovškom (6 točk) in J. Frečetom (5 točk). — V III. skupini sta zmagala France Gerželj in Robert Frece s 5 in pol točke. Za presenečenje je poskrbel Dušan Gala, ki je oba prvomestnika premagal.

V finalu je igralo 10 šahistov. Zmagal je mladinec Jazbec z 8 in pol točke od devetih možnih. Remiziral je samo s Sribarjem. Sledijo: Gerželj 7,5, Sribar 6, Robert Frece 6, Oprešnik in Drnovšek po 4,5 točke (vsi člani SD »Rudarja«) itd. (n)

Na pobudo občinske gasilske zveze v Zagorju so se vsa gasilska društva na področju zveze že dalj časa pripravljala, da čim bolje praznuje delavski praznik, 1. maj. To svojo nalogo so društva opravila s tem, da so na praznik 1. maja poslala v slavnostni sprevid v Zagorju vse svoje članstvo. Poleg gasilcev, ki so se udeležili slovesnega sprevida v svojih delovnih kolektivih v civilni obleki, je nastopilo v sprevidu preko 150 gasilcev v slavnostnih uniformah. Ti gasilci so bili razporejeni po svojih četah,

na čelu z gasilskimi zastavami. Posebno se je odlikovalo industrijsko gasilsko društvo pri rudniku Zagorje, ki je na dan 1. maja razvilo svojo društveno zastavo.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

priznalne diplome, zastopnik občinskega LO tov. Juro Božič pa denarna darila.

Po izvršenih pozdravih in po razdelitvi priznanj je sledil družabni večer, ki ga je organizirala domača »Svoboda«. Vsi so na tem večeru z zadovoljstvom ugotovili, da je smoter takih prireditev doseči tesnejše medsebojno sodelovanje, ki ga je treba še poglobiti. Pravilno je povedal tov. Kukovica, naj bi bila taka pevska revija v Trbovljah vsako leto v počastitev velikega praznika vseh delovnih ljudi sveta.

Takoj po končanem brzoturnirju šahistov sindikalnih podružnic se je začel v Trbovljah šahovski brzoturnir v počastitev delavskega praznika, 1. maja. Udeležilo se ga je 24 šahistov, ki so se razdelili v tri skupine.

V I. skupini je zmagal Mirko Sribar s 6 točkami pred Paveljškom, Skrbcem, Oprešnikom (vsi člani SD »Rudarja« in Drobčevem (SD »Svoboda«), ki so dosegli 4 točke. — V II. skupini je stoočstno zmagal Hinko Jazbec ml. s 7 točkami pred Drnovškom (6 točk) in J. Frečetom (5 točk). — V III. skupini sta zmagala France Gerželj in Robert Frece s 5 in pol točke. Za presenečenje je poskrbel Dušan Gala, ki je oba prvomestnika premagal.

V finalu je igralo 10 šahistov. Zmagal je mladinec Jazbec z 8 in pol točke od devetih možnih. Remiziral je samo s Sribarjem. Sledijo: Gerželj 7,5, Sribar 6, Robert Frece 6, Oprešnik in Drnovšek po 4,5 točke (vsi člani SD »Rudarja«) itd. (n)

Na pobudo občinske gasilske zveze v Zagorju so se vsa gasilska društva na področju zveze že dalj časa pripravljala, da čim bolje praznuje delavski praznik, 1. maj. To svojo nalogo so društva opravila s tem, da so na praznik 1. maja poslala v slavnostni sprevid v Zagorju vse svoje članstvo. Poleg gasilcev, ki so se udeležili slovesnega sprevida v svojih delovnih kolektivih v civilni obleki, je nastopilo v sprevidu preko 150 gasilcev v slavnostnih uniformah. Ti gasilci so bili razporejeni po svojih četah,

na čelu z gasilskimi zastavami. Posebno se je odlikovalo industrijsko gasilsko društvo pri rudniku Zagorje, ki je na dan 1. maja razvilo svojo društveno zastavo.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

Zagorje

Tudi letos so v Zagorju zelo dostojno praznovali mednarodni delavski praznik — 1. maj. Vsa dolina je bila lepo okrašena z zastavami in zelenili, na več mestih pa so postavili tudi visoke mlaje.

Na predvečer praznika je bila v Domu »Partizana« ob veliki udeležbi slavnostna akademija, na kateri je govoril predsednik rudniškega sindikalnega odbora Franci Kokalj.

1. maja zjutraj je igrala godba na pihala budnico, nato pa je krenil iz Lok proti Zagorju slavnostni sprevid, v katerem so bili člani delovnih kolektivov, športniki gasilci in drugi. Po prihodu na letno telovadišče »Partizana« je bilo tamkaj veliko prvomajsko zborovanje, na katerem je govoril sekretar rudniškega komiteja ZKS, Jože Podjed. Po slavnostnem govoru sta nastopila združena pevska zbor »Svobode II Toplice« in »Svobode Loke — Kisovec« ob spremljavi godbe na pihala »Svobode II Toplice«. Poročajo, da je bilo na prvomajskem zborovanju v Zagorju okoli 4000 ljudi.

Ob tej priložnosti je prvič nastopila tudi zagorska mladinska godba.

Kakor vsa druga leta, tako so Zagorjani tudi v letošnjih prazniških dneh v velikem številu obiskali Sv. Goro, Pleše, Čemšeniško planino, Partizanski vrh in druge izletniške točke.

Na pobudo občinske gasilske zveze v Zagorju so se vsa gasilska društva na področju zveze že dalj časa pripravljala, da čim bolje praznuje delavski praznik, 1. maj. To svojo nalogo so društva opravila s tem, da so na praznik 1. maja poslala v slavnostni sprevid v Zagorju vse svoje članstvo. Poleg gasilcev, ki so se udeležili slovesnega sprevida v svojih delovnih kolektivih v civilni obleki, je nastopilo v sprevidu preko 150 gasilcev v slavnostnih uniformah. Ti gasilci so bili razporejeni po svojih četah,

na čelu z gasilskimi zastavami. Posebno se je odlikovalo industrijsko gasilsko društvo pri rudniku Zagorje, ki je na dan 1. maja razvilo svojo društveno zastavo.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna komemoracija.

2. maja dopoldne so Zagorjani skupno z godbo na pihala odšli na »Zeleno travo«, kjer so pred 13 leti padli trije revirski aktivisti: Ivan Levstik-Gojo, Feliks Pečar-Mijo in Volja Napokoj. Ob spomeniku, ki je bil lepo urejen, je bila žalna kom

Še o Connersovi igri „Roksi“ na odru „Svobode II“ v Trbovljah

Prav prijetno presenečen sem bil, ko sem zagledal tako obširen zapisek o izvedbi Connersove „Roksi“ na odru „Svobode II“ v Trbovljah. Čas je že, da so se pričeli kritiki približevati tudi dramskim skupinam, ki delajo na okoliških odrih, kajti posebej razumljivo je, da se tudi tam vzgaja mlad igralski kader, da tudi tam žive ljudje, ki se žele kulturno izživljati. Oziroma se v bodočnost: pred nami ni več daleč dan, ko bo v Trbovljah dograjen nov kulturni dom. Velikostni stavbi v središču revirja bo treba seveda dati tudi veličastno kulturno življenje, kar bo, po mojem mišljenju, naloga vseh Trboveljčanov. Zato je nujno, da se zavedajo pisca, da je pisana beseda lahko veliko opora ljudem, ki delajo prostovoljno na odrih, da jim vlije polet in voljo do dela. Poglejmo tak primer v Radečah, kjer človek kljub izpodbojnim kritikam v časopisju lahko opazi na odru marsikaj, kar pa rešijo na drug, primernejši način. Rezultat neodgovornega pisanja pa je lahko tudi prav obraten in glede na prej omenjeno delo v centralnem domu kulture na škodo celim Trbovljam. Slave naj si kritiki zaženejo v mestih ob kritiziranju poklicnih kulturnikov — amaterjem v društvih „Svobode“ pa naj bi bili v pomoč, ker bi s svojimi izpodbojnimi in pravičnimi dopisi obveščali široko javnost o delu in uspehih „Svobode“.

*
»Košato drevo, a sadje črno« — tako sem si mislil na tihem, naglas pa sem se smejal, ko sem prebiral »Komedijsko življenje humorja« v zadnji številki »Zasavskega tednika«. Članek Boruta Plavšaka, ki naj bi bil po pisčevi tendenci kritik, dobra in zdrava kritika, se je pa — ne vem po čigavi krivdi — izjavil v postal »živa komedijska nasprotja«.

Da se povrnem na kritiko uprizorjene Connersove „Roksi“. V osnovi izvezi prav prijetno, pač pa ji manjka logike, na kar bo moral tovariš dopisnik v prihodnje paziti. Če pravi, da so si v slabo izdelani mizan-scini (kretanje igralca po odru) igralci sami dobro pomagali in da so se režiserji težnji (tendenci) po prikazovanju (interpretaciji), primerni za burke, izmuznili, je jasno:

1. da je igralška družina na taki višini, da ne potrebuje režiserja;

2. da je pisčev pogled v človekovo notranjost občudovanja in zavidanja vreden;

3. ali pa, kar je resnično, da se z režiserjem o njegovem delu pred uprizoritvijo sploh ni pogovoril niti si ogledal izdelane režiserske knjige.

Opis scene bi dobil po razčlenitvi (analizi) takole obliko: ... scena je bila bogato in delu primerno zasnovana ... (malo prej: prenatrpana, se preostali veliki prostor za režiser ni znal izkoristiti).

Ko sem po vseh teh zaključkih iskal v mistih preostali prazen prostor na odru, sem se nehote ozrl na stropno svetilko; nehote me je zgrabila žista nagajiva »veselo-teatriska« čista in sem si mrmrajoče zapel:

Ce po lustru bi se gugal, ali plezal po zavesi, bi si kakšen kritik mislil, da gre tukaj prav zares.

Ce sem že tako daleč, naj napišem še svoje mnenje o predstavi.

Po šestnajstih vajah smo »Roksi« zaigrali. Če bi drugo in tretje dejanje steklo tako kot prvo in bi odstranili nekaj v kritiki prav utemeljenih pomanjkljivosti (sicer smo z njimi nastopili planirano zaradi pomanjkanja časa), bi lahko zaslužili oceno: slabo trojko (ako bi ocenjevali po šolsko). Tako pa smo ostali na dvojki, kar je še vedno pozitivna ocena, ki nam vlije pogum in veselje za bodoče delo.

Ker danes prvič pišem v časnik, me je to tako zgrabilo,

da kar ne morem končati. Počasi prihajam do spoznanja, da je to le človeška potreba, ena izmed tistih potreb, ki jih ljubitelji odrskih desk dobro poznajo. No — in ko že imamo iste ali pa vsaj podobne potrebe, bi dejal: »Delajmo z roko v roki!«

Borutu bi pa h koncu dejal oziroma predlagal, naj bi se držal nasveta pod točko 3 (glej spredaj), obenem bi ga pa povabil, da se oglasi tudi kdaj k našim skušnjam, kjer bomo njegove nasvete z veseljem poslušali in jih radi upoštevali.

Franc Primo

DRAMSKA DRUŽINA »SVOBODE II« V TRBOVLJAH
bo uprizorila v soboto, 12. maja, ob pol 8. uri zvečer
v DELAVSKEM DOMU V TRBOVLJAH

CONNESSOVO KOMEDIJO

»Roksi«

Cene običajne — Vabljeni!

ODBOR

Radio Ljubljana v tem tednu

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 6.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00 radijski dnevnik in ob 22.00 uri. Oddaja »Zelezi ste — poslušajte« ob nedeljah ob 15.15, ob delavnikih pa ob 17.15. Kmetijske nasvete in kmetijsko univerzo vsak delavnik ob 12.30. »Naš jedilnik« vsak delavnik ob 6.30, oddaja »Dobro jutro dragi poslušalci« (pester glasbeni spored) pa vsak delavnik od 5.00 do 6.00 ure.

NEDELJA, 13. MAJA

6.00—7.00 Vesele in poskočne za prijetno nedeljsko jutro. 7.35 Igrajo veliki zabavni orkestri. 8.00 O športu in športnikih: Naši plavalci in vaterpolisti pred olimpijsko sezono. 8.15 Srečanje v studiu 14 (ponovitev javnega četrtkovnega večera z dne 19. aprila 1956). 9.00 Otroška predstava — Mimi Ogawa: Šipkov grm (radijska igra). 11.00 Oddaja za Beneške Slovence. 11.20 Malo ob večerj in malo ob danes. 12.00 Pogovor s poslušalci. 12.10 Opoldanski glasbeni spored. 13.30 Za našo vas. 16.30 Obisk na Akademiji za likovno umetnost (reportaža). 18.00 Radijska igra — Henrik Ibsen: Stebri Družbe (ponovitev). 21.00 Kulturni razgledi.

PONEDELJEK, 14. MAJA

11.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Janez Trdina: Peter in Pavel (radijska priredba). 12.40 Slovenske narodne pesmi poje Planinski oktet. 13.35 Revidira francoskih popevk. 14.05 Radijska šola za višjo stopnjo — Maks Sajko: Maribor — ranjeno mesto (reportaža). 14.35 Filmske melodije izvajata orkester Victor Young in All Goodman. 15.15 Partizanske pesmi in koračnice. 15.40 Se pomnite tovariši — Karel Prusnik: Dnevi svobode. 16.00 60 minut z našimi in inozemskimi solisti. 18.00 Iz naših kolektivov. 18.45 Poje zbor Grafike p. v. Slavka Mihelčiča. 20.00 Mladinska oddaja. 22.15—23.00 Domači ansambli v plesnem ritmu.

TOREK, 15. MAJA

11.15 Mali dopoldanski koncert. 11.45 Cicibanom — dober dan! (Palko Dolinec: Črna kača, angleška pravljica »Stari Sultan«). 12.00 Zbori, ansambli in solisti. 13.05 Operetna in lahka glasba. 11.35 Radijska šola za višjo stopnjo — Maks Sajko: Maribor — ranjeno mesto, reportaža (ponovitev). 13.35 Pesmi in plesi jugoslovanskih narodov. 14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo — Janez Trdina: Peter in Pavel — radijska priredba (ponovitev). 14.35 Lepe melodije. 15.40 Utrinki iz literature — Felician Morceau: Beseda, ki je ne bi smel izreči. 18.00 Radijska univerza — D. Vončina: Priprave za geofizikalno leto. 18.15 Igra tamburaški orkester p. v. Matka Sijakoviča. 18.30 Za dom in ženo. 18.40 Skladbe slovenskih avtorjev poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška. 20.00 Gian Carlo Menotti: Konzul, glasbena drama v 3. dejanjih, izvajajo solisti in orkester opernega gledališča »Ivan Zajc« — z Reke — dirigent Boris Papandopulo. 22.15—23.00 Jazz — cocktail (Lionel Hampton Shorty Rodgers in Stan Kenton).

ČETRTEK, 17. MAJA

11.05 Za dom in ženo. 11.15 Z glasbo po svetu. 11.45 Mladinski zbori poje (glasbena oddaja za pionirje). 12.40 Koncertni valčki. 13.35 55 minut znanih orkestralnih skladb. 14.30 Nove knjige. 14.40 Umetne pesmi poje Ljubljanski komorni zbor p. v. Milka Skoberneta. 15.40 Utrinki iz literature — Miško Kranjec: Črni nasmeji (odlomki). 16.00 Glasbena uganja. 18.00 Domače aktualnosti. 18.30

Nagradna predstavljavnica za pionirje

Alko boste namesto naslednjih 5 številke vstavili pravilne črke, boste iz njih s prestavljanjem dobili 14 različnih besed.

1 2 3 4 5 = moško ime
3 5 4 2 = nerodoviten predel naše republike
3 1 2 4 = kmečko orodje
5 1 3 4 = del telesa
3 4 5 1 = barva igralnih kart
5 1 2 4 = voda v kapljicah
2 1 5 4 = reka na Gorenjskem
3 5 1 2 = vrsta športa
2 1 3 = kmečka jed
3 1 2 = gozdna ptica
5 4 3 = poletna žival
5 1 3 = odmerjen, določen čas
2 4 3 = ribiško orodje
1 2 4 = žuželka

Pravilne rešitve predstavljavnice črk nam prinesite ali pa pošljite po pošti do nedelje, 20. maja opoldne. Dva izrečanca bosta dobila za rešitev uganke za nagrado lepo mladinsko knjigo.

Pri odgovoru ne pozabite navesti poleg svojega imena in primka razred šole, ki jo obiskujete, ter pošto in kraj, kjer ste doma.

Sedaj pa pridno na delo!

Uredništvo

Rešitev magičnega kvadrata iz 17. številke

Pravilna rešitev magičnega kvadrata, ki smo ga prinesli v 17. številki našega lista, se glasi (vodoravno in navpično): Ibar, bala, Aleš, Raša.

Zreb je prisodil prvo nagrado za rešitev te besedne uganke Karlu Kavšku, učenca 4. razreda osnovne šole v Svibnem, pošta Radeče pri Zidanem mostu, drugo nagrado pa dobi po odločitvi žreba Franček Gregl, učenec II. c razreda gimnazije, pošta Brežice. Obema bomo poslali knjižno darilo po pošti.

Vsem ostalim pionirjem in pionirkam, ki so nam poslali v tako obilnem številu pravilno rešitev, za njihovo pošto in pozdrave prisrčna hvala.

Uredništvo

MALI OGLASI

PRODAM: žensko kolo, otroško posteljo, 30 m vodovodnih cevi (3 cm) — Meserko, Pohanca, pošta Artiče.

GOSPODINJO sprejme na skupno oskrbovanje osamljen invalid, ki poseduje hišo s premočninami in nasledstvo upokojenca. — Leopold Dobravc, Trebče štev. 51, pošta Podstreda.

GOSPODINJSKO POMOČNICO, ki ima veselje do gospodinjstva in otrok iščem. Zglašiti naj se v popoldanskih urah pri inž. Honzaku v Vidmu-Krškem, Dalmatinova 6-III.

HIŠO IN DVA VRTA v Trbovljah prodam ali zamenjam. — Pojasnila v upravi lista.

SPALNICO belo pleskano in dobro ohranjeno (primerna za samsko ali otroško sobo) poceni prodam. — Naslov v upr. lista.

PRODAM MALO POSESTVO, podkleteno hišo z dvema sobama, kuhinjo in verando. Vse je elektrificirano, ter vodni mlin, gospodarsko poslopje v dobrem stanju. Leži nasproti postaje Blanca. Cena po dogovoru. — Naslov v upravi lista.

ZAHVALA

Dražnemu zavarovalnemu zavodu v Krškem se iskreno zahvaljujem za sprejeto zavarovalnino zaradi trajne poškodbe levega očesa. Vsakemu naročniku »Zasavskega tednika« priporočam, da ima naročnino plačano vedno vnaprej, da v primeru nesreče dobi določeno zavarovalnino.

Anton Savine

KMETIJSKA ZADRUGA BREŽICE

Obvešča državna, zadruga in individualna kmetijska gospodarstva, da bo v četrtek, 17. maja 1956, s pričetkom ob 9. uri imela **PRODAJO** naslednjih osnovnih sredstev:

2 izravnava za krompir, 1 sod za gnojnice, 5 železnih bran, 3 brzoparilnice, 1 nekompletno slamoreznilo »Mura«, 1 nekompletno slamoreznilo »Drava«, 1 lesen okopalnik, 1 reporeznilo, 1 črpalnik za gnojnice, 1 dvoredno sejalnico, 1 plug, 1 težki voz, nosilnost nad 2000 kg, 5 konjskih komatov.

Zgoraj navedeno orodje je predstavljeno in na vpogled v naši poslovalnici 4.

Kinematografi

Kino »Svoboda-Center« v Trbovljah bo predvajalo do ponedeljka amer. film »KALIFOV ZAKLAD«. Naslednji teden pa amer. barvni film »PETER PAN«.

Kino »Svoboda — Trbovlje II« bo imelo na sporedu do ponedeljka francoski zabavni film »MOJA MALA NOROST«.

»Partizan« Sevnica: 12. do 13. maja amer. film »HARRIET CRAIG«.

Kino Brežice: 11. do 13. maja amer. col. film — pustolovski »DVOBOJ V DZUNGLI«. 16. do 17. maja avstrijski film »DON JUAN«. 18. do 20. maja sovjetska bajka v coloru »SADKO«.

Kino Brežice: 12. do 13. maja franc. barvni film »RDEČE IN CRNO«. 16. do 17. maja angl. film »MLADI LJUBIMCI«. 18. maja amer. zabavni film »GLEJ TIČKA!«. 19. do 20. maja amer. zabavni film »NA DIVJEM ZAPADU«.

Kino Cerklje: 13. maja amer. zabavni film »GLEJ TIČKA!«. 15. maja angl. film »MLADI LJUBIMCI«. 19. maja amer. barvni film »NA DIVJEM ZAPADU«.

Kino Brežice: Redne kinopredstave so v veliki dvorani »Prosvetnega doma« vsako sredo in četrtek ob 20. uri. Vsak petek ob 20. uri predvajamo dobre reprize filma in vsak teden najnovejšo številko filmskih novic.

Potujoči kino Sveta Svoboda in prosvetnih društev okraja Trbovlje bo imelo na sporedu od 11. do 15. maja poljski zabavni film »BLAGO«.

V petek, 11. maja, ob 20. uri v taboru predvoj. vzgoje Radeče; 12. maja ob 17.30 v Zidanem mostu, ob 20. uri v Loki pri Zid. mostu; 13. maja, ob 11. uri v Podkumu, ob 15. uri v Poljskem in ob 19. uri v Vrhovem; 14. maja, ob 18. uri v Jagnjenici, ob 20. uri v taboru predvoj. vzgoje Radeče; 15. maja, ob 20. uri v Četah.

Vsem obiskovalcem Potujočega kina sporočamo, da vrtno poleg rednega filma tudi tedenske filmske novosti.

ZAHVALA

Odboru SZDL terena Zobjek in tov. Gustlu Gorniku se zahvaljujem za podporo.

Marija Zupan
Trbovlje, Zobjek 1

PREKLIC!

Preključim trditve, da so mi odnesle tovariške Marija Cvelbar, Vida Sihur in Pavla Zilndra nasekane fiziološke in se zahvaljujem, da so odstopile od tožbe.

Avugst Spitaler,
Hrastnik, Sečelarna

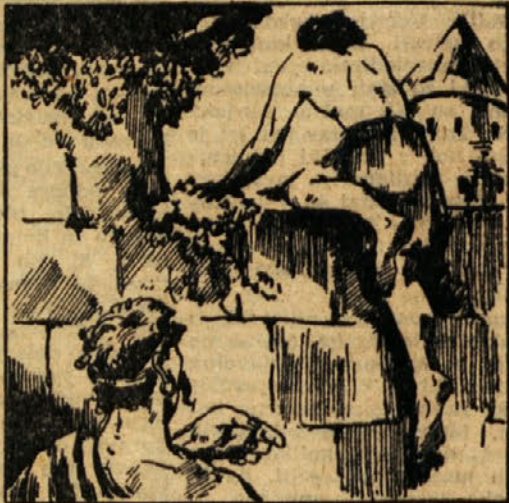
Anton Savine

Zadruga hranilnica in posojilnica Brežice razpisuje delovno mesto

Nastop službe 1. junija 1956. Osnovna plača po uredbi. Dopolnilna plača po delovnem mestu.

Pogoj: Popolna srednja šola, po možnosti ekonomski tehnikum, ali nepopolna srednja šola z ustrežajočo prakso.

Lastnoročno napisane prošnje je predložiti upravi hranilnice in posojilnice do 28. maja 1956.

Pod gradom si je poletnega dne ciganska drhal postavila šotore. Krog velikega kotla so se sukale ciganke. Na deblu blizu šotorov sta sedela cigana: dolg cigan in poleg njega kuštrav cigančič, njegov sin. Dolgo sta šepetala, videti je bilo, da nimata na umu čeden posel. Stari dolgin je vstal in izginil v grmovju, ki se je širilo proti gradu, za njim jo je potegnil še sin.

Tiho sta prispela do grajskega obzidja. Dolgin se pripogne, sin se mu skobaca na ramena; potem se dolgin počasi spne s svojim živim tovorom pokonci ob zidu. Mladi cigan kot verveca spleza na visoko obzidje.

»Vidiš konjski hlev?« vpraša oče.
»Vidim. In mater vidim na dvorišču,« odgovori maček ciganski na zidu in že zgine na ono stran.

Vsi grajski hlapci so se zbrali konec konjskega hleva okoli stare ciganke, ki je vedela mnogo povedati. Babura je zagledala mladega cigana na zidu in, da bi zamotila hlapce, pričela jim je vedeževati iz roke. Temu obljubi srečo, onemu slavo, tretjemu dekle, četrtemu denar. Vsaka njena beseda je bila prav obrnjena, nikomur v škodo. Hlapci so strme menili, da jim vse po resnici razodeva.

Ta čas pride graščak gospod Marko Kozjak na drugi konec dvorišča. Videč, da so se hlapci v drhal zbrali, hoče zvedeti, kaj imajo. V ta hip mu prične nasproti sinček, šestletni Jurij: »Oče, pojte pogledat, pojte! Tuj hlapec je našega vranca odpel in ga žene venkaj. Jaz sem mu rekel, naj ga pusti, pa me je hudo pogledal in hotel me je prijeti. Pojdite! Reki, vleče deček očeta k vratom.«

Vsega po malem ZA vse

7 DNI PO SVETU

Majski dnevi so prinesli naši domovini dovolj cvetja iz tujih logov. Obiskale so nas delegacije nekaterih vzhodnoevropskih držav, da utro pot bolj šemu medsebojnemu spoznavanju ter poznejšim meddržavnim stikom. Z naše strani jim vračamo obisk. Toda nekakšen višek v tem mesecu, ki presega meje Evrope in sili že na širšo mednarodno prizorišče, pa pomeni uradni obisk predsednika FLRJ maršala Tita prijateljski Franciji.

Predsednik Tito v Franciji

Niti ni lažjega kot dokazati, da segajo jugoslovansko-francoski stiki globoko v zgodovino, ki je pred nedavnim napisal neki francoski časnik. In res! Narodi obeh dežel so doživeli ognjeni krst na bojnih poljanah v prvi in drugi svetovni vojni na isti strani. Kulturni stiki segajo pa še globlje v preteklost. Francija je bila od časov, ko je njeno ljudstvo razdelalo Bastiljo, simbol borbe za napredne ideje in se temu smotru ni nikoli odrekala.

Nič čudnega ni, če poudarjamo te dni tako mi kakor Francosi, da imajo narodi obeh dežel mnogo skupnega, predvsem pa jih krasi velika ljubezen do svobode in neodvisnosti. Pri tem sedanje voditelje obeh držav niti najmanj ne motijo razlike, ki se kažejo zaradi različne družbene ureditve. Prav v resnici, da te razlike ne morejo motiti prijateljstva, tako globoko zakoreninjenega v našem in francoskem človeku, lahko šele spoznamo veličino jugoslovansko-francoskih odnosov skozi zgodovino.

Perspektive miru

Ze prvi uradni stiki v Parizu kažejo, da so si mnoga naziranja o tekočih svetovnih problemih podobna, če že ne enaka. V mislih imamo predvsem prizadevanja po razorožitvi in s tem po miru na splošno ter po čim tesnejšem sodelovanju med doslej ločenimi Vzhodom in Zahodom. Zaključno poročilo bo ta dva problema brez dvoma postavilo na prvo mesto, poleg ugotovitve, da so perspektive za tesnejše in vsestransko francosko-jugoslovansko sodelovanje več kot ugodne.

Prav te dni je ožji odbor komisije OZN za razorožitev končal zasedanje v Londonu in se po daljšem času razšel brez uspeha. Nihče sicer ne trdi, da bi tam ne bilo pametnih izjav, polnih želja po dejanskih razorožitvenih korakih, toda o poti, po kateri naj bi to odgovorno nalogu izpolnili tako, da ne bi prizadela zaupanja ne na eni ne na drugi strani, niso našli. Čakati bo torej treba na novo pobudo, morda na letošnjem zasedanju Generalne skupščine.

Obisk v Londonu

Resni komentatorji na Zahodu tudi sedaj, pet tednov od obiska Hruščeva in Bulganina v Londonu, ne morejo mimo ugotovitve, da je sovjetsko

vodstvo zares menjalo uradni »kurz« in da bi mu morali iti naproti vsaj do polovice poti. Francija se je za tako pot že izrekla, v Londonu načelno zamislila ne odklanjajo, medtem ko se uradni Washington še vedno drži stare koncepcije. Sicer se tudi tu slišijo z najvišjih mest izjave, ki govorijo o spremembah v Moskvi, toda kakšnega večjega in učinkovitejšega impulsa ni.

Morda je zasedanje sveta Atlantskega pakta, organizacije, ki so jo na ameriški pobudo ustanovili v času »hladne vojne« proti SZ in vzhodnoevropskim državam, najbolj pokazalo, da je nova sovjetska zunanja politika če že ne več, vsaj močno pretresla atlantsko enotnost. Menimo predvsem pojav da nastopajo posamezne države s svojimi pogledi in ocenami položaja. Pozdraviti je treba priznanje Sveta, da spremembe v SZ niso metoda za zaslepljevanje svetovne javnosti, temveč resnica in da bo treba s tem v prihodnosti računati. Manj bodrilno zvone izjave, češ da se Atlantski pakt ne sme odreči svojih vojaških namenov. O tem, naj bi atlantsko sodelovanje razširili še na druga, nevojaska področja, so se zedinili načelno in ne v podrobnostih.

Josip Brinar:

(Nadaljevanje in konec)

Lisica zvitorepka

LISICA — ZMAGOVALKA

Nancate je, da volk Lakočnik ni bil zadovoljen s kraljevo sodbom. Ko je videl, kako kralj zaupno kramlja z lisico, in ko je opazil, kako se navihanka zmagovalno posilja z dvora, mu je kri neznanost vzkipele. »Milostni kralj, ali res spet verjamete poniglavki, ki vas je že dvakrat, trikrat zbežala? Ojme, zakaj poslušate to brbljo? Preplahotala vas je vnovič, kakor nas je vse skupaj že večkrat. Kar govori — vse je izmišljeno, kajti ona še ni nikdar črhnila resnične besedice. Gospod, jaz ne pustim, da se nam zmuzne. Prej ne pojde od tod, da vam dokažem, da je podhuljena, ki ni vredna, da jo obsije sonce. In če ni drugače, ji to dokažem z orožjem v pesti. Ona zahteva, naj se ji vse očitane hudobije dokažejo s pričami. S tem bi se stvar samo zavlekla, a medtem bi Zvitorepka počenjala, kar bi se ji zljubilo. So li priče, vprašam vas, vedno pri rokah? In ravno na to se zanaša hinavska plahodriga in goljufa danes tega.

Jutri onega. Kdo si neki upa se njej postaviti na robu? Kdo si neki upa ji ugovarjati? Vsakomur zabeli takšno, da jo ima dosti za vse žive dni. Zato se je pa tudi vse boji. Saj se celo iz vas in vaše družine, mili kralj, brije norce. Toda jaz, primaruha, je ne pustim od tod, dokler korenito ne obračunava!

In zgodilo se je tisto, kar ni nihče pričakoval. Volk se je postavil pred lisico, ji vrgel v obraz rokavico in jo s tem poklical na dvoboj. Lisica je kajpak malo razmišljala, kako bo ugnala tega velikanu. V svoji glavi je tuhtala, kako ga bo napetajstila.

Določili so priče in zarana jutraj se je dvoboj pričel. Lisici je trda predla, toda spomnila se je nasveta jazbečeve žene Dremuške, naj skuša volku nametati peska v oči. To je lisica storila in volka malone oslepila. Potem se je spravila na njegov hrbet in ga strahovito obdelovala. Videč, da volku trda prede, je kralj Mirosljub in njegov dvor prisodil lisici popolno zmago.

Lisica je bila zmagovalka in slavljena dneva. Ves dvor se ji je laskal. In ko je po nekaj dnevih končno ozdravila še kralja Mirosljuba, je postala ljubljena veega dvora. Obenem pa je dokazala tudi doklat, da je resnično lisica Zvitorepka. Dogodivščine lisice Zvitorepke niso pozabili še sinovi vseh živali na dvoru in njega slava je šla čez devet dežel in gora.

Tako, dragi pionirji! Upamo, da ste bili z doživljaji lisice Zvitorepke zadovoljni. Mislimo, da ste se včasih pristržno nasmejali lisičinim ukanam. Upamo pa tudi, da boste s slikanico, ki smo jo pričeli objavljati, prebirali z veseljem.

ALI ŽE VESTE...

... da se je avstrijski mornar Hartmann rešil ob nekem brodolomu na jadranski otok Brač, se tam naselil in ni maral za nobeno ceno več med ljudi.

... da je Irka ena izmed redkih držav, ki imajo več moških prebivalcev kot pa žensk. Po ljudskem štetju leta 1952 je v Irski 1.506.597 moških in 1 milijon 453 tisoč 996 žensk.

... da se neka ameriška turdka ukvarja z zamislijo zgraditve 4000 kilometrov dolgega ce-povoda, ki bi dovajal zemljin plin za kurjavo iz Iraka v Srednjo Evropo. V načrtu je pred-

videno, da bi tudi naša država dobivala ta plin, ki ga danes v nahajališčih Iraka sploh ne izkoriščajo.

... da so izdelali Rusi po cenitvah strokovnjakov do danes okrog 9000 reakcijskih lovcev Mig 15, Američani pa le okrog 3000 letal F-86 »Sabre«, ki so jim enakovredna.

... da so zaradi velikega števila od gripe obolelih vojakov pričeli letos Američani množično cepiti vse vojake, ki odhajajo preko morja in da so pokazali že prvi uspehi, ker je število obolelih zelo padlo.

POZOR, POTROŠNIKI! — POZOR, POTROŠNIKI! — POZOR!

S 15. majem odpiramo novo poslovalnico konfekcije vseh vrst

TRGOVSKO
PODJETJE

„Potrošnja“ - Trbovlje

TRG REVOLUCIJE (nasproti restavracije na Vodah)

V novi poslovalnici konfekcije (vhod iz specerijske trgovine na Vodah) — vam nudimo: MOŠKO IN ŽENSKO KONFEKCIJO — MOŠKO IN ŽENSKO PERILO — NOGAVICE VSEH VRST, PLETENINE VSEH VRST IN RAZNE VRSTE PRVOVRSTNEGA BLAGA.

CENE NIZKE!

PRVOVRSTNA KVALITETA!

Moške obleke že od 4500 din naprej
Moški suknjiči od 5000 din naprej
Dežni plašči od 5000 din naprej
Plašči iz balonske svile od 7000 din naprej

NE POZABITE! Poceni in dobro kupite le

pri „POTROŠNJI“ - TRBOVLJE

POZOR, POTROŠNIKI! — POZOR, POTROŠNIKI! — POZOR!

V OBJEMU ZELENEGA PEKLA

ROMAN

9

Prevedel V. Pečjak

Zdaj, ko je bila vzpostavljena zveza s helikopterjem in smo bili popolni, bi lahko krenili naprej, vendar smo pri Puruarjih ostali še dober teden, da nas ni zajelo zakasnelo deževje. Medtem pa so bili naši lovci že od jutra naprej pijani. Napajali so se z nekakšno rumeno tekočino, nekakšnim ogabnim zvarom, ki mu pravijo žganje. Bogve, kje so ga iztaknili. Najbrž so bili tega krivi domačini, vsi po redu pijanci. Razumeli so se na kuhanje različnih sadežev in jih predelovali v žganje. Čeprav smo jim gledali na prste, nismo ugotovili ničesar določnega. Iz nobene kolibe ni dišalo po žganju, pijani pa so bili vseeno kot opice.

Polkovnik Loos je strogo posvaril lovce, ti pa se niso brigali za njegove besede. Razhajali so po vasi in se delali važne s spolzkimi popevkami. Bili so slabo spricčevali za znanstveni nadih naše odprave. Po obedu se je veliki lovec Lorco zvrnil kot spodekan na zemljo in zaspal sredi med šotori. Domačini so ga hodili smeje se ogledovat. To me je tako razkačilo, da sem postal osoren. Zvečer je polkovnik Loos trdo prijel velikega lovca, ta pa mu je, še ves krmežljiv in zabuhel, zabrusil v obraz:

»Kadar pijemo — pijemo, ko pa bo čas, se bomo znali tudi boriti. Ne pozabite tega,« seje polkovnik.

Ko so vsi zapovestjo omagali, so se zvalili po tleh in zasmrčali. Opazil sem, kako so ves ta čas, ko so razgrajali po vasi, vlačili s seboj malo opico, ki je vdano capljala Lorcu ob roki. Najbrž je bila udomačena, last kakega Indiosa, kajti vajena je bila ljudi.

Polkovnik Loos nas je tolažil, češ da ne smemo biti preveliki skeptiki. Treba je razumeti ljudi, ki večino svojega burnega življenja prebijejo daleč proč od civilizacije, v divjini.

To je bilo res, toda kljub temu smo se jezili na velikega lovca, ki bi lahko pokazal malo več čuta odgovornosti.

Zvečer se je pri tabornem ognju pokazal tudi Lorco. Pre-spal je svojo pijanost in se delal, kakor da se ne bi nič zgodilo. Začel nas je zopet strašiti s svojimi pripovedkami.

»Da — učenjak!« se je hehetal z debelo ironijo v glasu. »Selvas ni laboratorij in puma v selvasu ni puma iz zoološkega vrta. V Zelenem peklu velja samo en zakon: kar si Zeleni pekel vzame, tega ne izpusti več... Nekoč, pomislite sešores, me je napadla anakonda. Če bi jo meril, bogme, petnajst metrov ne bi bilo preveliko za njo.«

Premolknil je, naložil nekoliko suhljadi in škilil po nas. Ker pa ni nihče odprl ust — po malem smo bili še vedno jezni nanj — si je Lorco s poudarjeno brezbriznostjo prižgal pipo. Tedaj pa prof. Ortego ni več zdržal.

»Nesmisel!« je vzkliknil in nam jel gostobesedno razlagati, da takih kač-velikan ni nikjer na svetu, niti na Amazonki. »Največje, kar so jih ulovili, so bile komaj deset metrov dolge.«

»Tudi to ni malo — je spokojno pokimal Machado. »Bogve, če ne žive še večje v tistem delu pragozda, kamor mislimo kreniti,« je zaničljivo dejal polkovnik Loos, veliki lovec pa mu je živahno pritrdil.

»Prav imate, sešior Loos. Vaša odprava išče, če se ne motim, tudi novih primerkov živalstva. Torej je bila prav moja anakonda nova vrsta kač.«

»Ze mogoče, toda dokler jih ne vidim in se ne prepričam na lastne oči, tega ne verjamem.« Nas biolog je bil človek dejstev in se ni dal premotiti. Povedal je, da kače niso niti zahrbtni, niti odvrtni, še manj pa panfletne ali obdarjene z nadnaravnimi močmi, kakor mislijo preprosti ljudje. Trditve, da kača lahko hipnotizira človeka, je balja. Vse kače so kratkovidne, reagirajo le na premikajoče se predmete, celo na lastno senco, saj so jih že opazovali ko so hlastale po njej.

Odhod

Komaj se je zasvitalo, že smo bili pripravljeni. Ob robu montane so se zbrali domačini in nas radovedno gledali, po-

V mrežah Interpola

Tihotapci in falzifikatorji z dveh kontinentov

(Po magazinu »300 čuda«)

»Za sedaj milijon frankov!«
»Hm,« je zamrmrala gospa Lu. Ves večer se ni niti z besedo dotaknila te delikatne stvari. Medtem pa, ko se je njen prijatelj že pripravil na odhod, mu je iznenada rekla:

»Pridi jutri zvečer. Videla bom, če lahko kaj napravim.«

Drugega dne se je inšpektor Bretogne ob dogovorjenem času sešel ob točilnici bara »Good Luck« z dvema gospodoma, ki so ju agenti Interpola vztrajno zasledovali po Parizu, čeprav oba o tem nista imela niti pojma. Ta dva moža sta bila Jacques Prudeaume in Angelo Varenj.

Lepo srečanje z inšpektorjem Bretogneom, čas, ki ga je inšpektor tako željno in potrpežljivo čakal. Veliki lov se to srečno iztekel.

»Lu, nam je pravila,« je takoj začel Prudeaume brez vsakega strahu. »Kaj želite?«

Milijon, o katerem jima je pripovedovalo Lu, je deloval, kakor se zdi, na falzifikatorje kakor magnet. Milijon frankov! To ni kar tako! To je dober posel...

Dolgo se razgovarjalo in pogodujejo o ceni ponarejenih dolarjev. Nekaj vzorcev teh bankovcev kaže Angel Varenj inšpektorju da se sam prepriča, da so res brez napake in da zahtevana cena ni previsoka.

»Dobro!« pravi na koncu inšpektor Bretogne. »Strinjamo se. Pridite jutri zjutraj k meni v hotel in prinesite »cvetje«.« Prudeaume je nekoliko zmešal račune Interpolu, ko je naslednjega dne prišel v hotel z denarjem, toda brez Varenja.

In zaradi tega je bil aretiran samo Prudeaume tisti trenutek, ko je stopil v inšpektorjevo sobo.

»Kje je Varenj?« je bilo prvo vprašanje na zaslišanju.

»Ne vem.«

»Za koga delaš?«

»Sploh ne vem, kdo so moji šefi,« odgovarja Jacques Prudeaume.

Te besede ponavlja Jacques tudi pri vseh nadaljnjih zasliševanjih.

»No, dobro!« je rekel inšpektor Bretogne. »Ta akcija nam ni prinesla stoo odstotnega uspeha, ker se nam je Varenj izmuznil.«

Njegova tiskarna je bila takoj preiskana. V njej so našli kalupe, papir za tiskanje denarja in znatne količine falzificiranih bankovcev.

Na ta način so torej našli francosko centralo za falzificiranje dolarjev tipa X 103 A. Toda našli še niso njenega šefa niti ulovili človeka, ki je ta denar tiskal — Angela Varenja...

Pariška centrala Interpola je takoj poslala policiji v Genevi naročilo:

»Napravite takoj preiskavo v stanovanju Angela Varenja!«

Preiskava, ki jo je genovska policija takoj izvršila, je napravila senzacionalen preobrat v vsej aferi falzificiranja dolarskih bankovcev. Poročilo genovske policije se je glasilo:

»Preiskavo stanovanja Angela Varenja izvršili. — Našli falzificirane dolarje tipa X 103 A, prav tako tipa X 203. — Našli nadalje 14 stekleničk heroina, katerih je natančno označen odstotek heroina...«

Heroin!

Teleprinterji v pariški centrali Interpola so takoj pričeli udarjati... Iz polic so izvlekli akte, telefoni so začeli brniti, radiotelegrafska poročila so hitela na vse strani skozi eter... Velik preplah za ves Interpol...

(Nadaljevanje sledi)

GOMULKA REHABILITIRAN

Nekdanji prvi sekretar Komunistične partije Poljske in namestnik Predsednika vlade Vladislav Gomułka je po poročilih Radia Varšava dobil zadostneje. Bil je spuščen na svobodo.

Tudi Gomułka je bil, kakor številni drugi, žrtev »Berijevih posegov«.

TUDI NEKI POLICAJ JE BIL

NA GOSTIJI MONAKOV-SKEGA PRINCA

Princ iz Monaka Rainer III., ki se je pretekli mesec oženil z ameriško filmsko lepotico Grace Kelly, je na svojo poročno slovesnost povabil tudi nekega

Vremenska napoved

V začetku druge polovice tekočega tedna nagljenje k padavinam, sicer bo do konca tedna po večini jasno vreme. V prihodnjem tednu večkrat nevihtne padavine, vendar bo prevladovalo ugodno, večinoma sončno vreme.

Dr. M. V.

sebo š, ker se je raznesel glas, da mislimo kreniti naravnost čez Zmajovo jezero.

Se danes ne vem, odkod ta naziv. Ni izključeno, da v njegovi notranjosti prebivajo leguani, čeprav si ne morem predstavljati, kakšne vrste in kakšnega izgleda.

Plemenski poglavarji, mornarji z naše ladje in poročnik Alberto so nam želeli srečno pot. Zmenili smo se, da poročnik Alberto takoj prileti za nami, če dosežemo katero izmed planjav v notranjosti, kjer ne bo težko pristati s helikopterjem, ladja pa nas ob koncu sušne dobe počaka na Rio Purusu.

Dobre volje smo se podali na pot.

Hodili smo v koloni. Sprejeli peoni za izsekavanje pragozda, caboclos in kapetan Roco, nato znanstveniki pod vodstvom polkovnika Loosa, nazadnje pa lovci, od katerih jih je manjše število hodilo nam ob strani.

Vaške kolibe, poslednja znamenja ljudskih bivališč, so izginile za grmovjem. Montana je kar naenkrat prehajala v gosto džunglo. Široke krone dreves so zastirale nebo, obdajala nas je zelenkasta poltema, v kateri je bilo težko kaj razločiti. Dokler smo prebivali v taborišču na robu pragozda, smo komaj vedeli za vročino in viago, zdaj pa smo oboje začutili s podvojeno močjo.

Pravzaprav je tu prenehala tudi državna oblast Brazilije. Prestopili smo mejo Zelenega pekla. Nekje daleč pred nami je bila meja med našo in sosednjo državo, ne da bi vedeli kje pravzaprav poteka.

Na spolzkih tleh je raslo gosto rastlinstvo s pisanimi, čestokrat zelo živopisnimi listi. Lijane so ovijale drevesa, mnogo lijan in le malo debel, ki jih ne bi ovijale. Nobeno drevo ni bilo nižje od 50 metrov. Na čelu kolone smo zaslišali zategel klic in obstali. Naša spremeljevalca-lovca sta stekla naprej pogledat, kaj se je zgodilo. Vrnila sta se s sporočilom, da so peoni zagledali meter in pol dolgega leguana z zobčastim roženim grebenom na hrbtu.

10 Kuščarji.